

2^η
έκδοση

Αλέξανδρος Π. Σπυρίδωνος
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Δ.Ν., LL.M. (L.S.E.)

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ερμηνεία κατ' άρθρο

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ - ΠΙΝΑΚΕΣ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

- Δικαίωμα σύγκλησης και αναβολής ΓΣ
- Δικαίωμα πληροφόρησης
- Δικαίωμα εκτάκτου ελέγχου
- Ακυρωσία - Ακυρότητα - Ανυπόστατο αποφάσεων ΓΣ
- Συμβάσεις με μέλη ΔΣ και ευαίσθητα πρόσωπα
- Εταιρική αγωγή - Ειδικοί εκπρόσωποι
- Δικαστική λύση - Αναγκαστική εξαγορά μετοχών

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ερμηνεία κατ' άρθρο

Τα δικαιώματα της μειοψηφίας στην Ανώνυμη Εταιρεία
Αλέξανδρος Π. Σπυρίδωνος

ISBN 978-960-562-594-8

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος, οι συντάκτες και ο συγγραφέας δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμιά δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director: Θεόδωρος Μαστρογιάννης
Υπεύθυνος Παραγωγής: Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία: Θεώνη Χαραλαμπίκη
Παραγωγή: NB Production AM070916M23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομιάλη 23, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org
Αθήνα: Μαυρομιάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521
Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ: 210 4184 212
Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600
Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

Committed to excellence

Αλέξανδρος Π. Σπυρίδωνος
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Δ.Ν., LL.M. (L.S.E.)

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ερμηνεία κατ' άρθρο

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ - ΠΙΝΑΚΕΣ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

- Δικαίωμα σύγκλησης και αναβολής ΓΣ
- Δικαίωμα πληροφόρησης ■ Δικαίωμα εκτάκτου ελέγχου
- Ακυρωσία - Ακυρότητα - Ανυπόστατο αποφάσεων ΓΣ
 - Συμβάσεις με μέλη ΔΣ και ευαίσθητα πρόσωπα
 - Εταιρική αγωγή - Ειδικοί εκπρόσωποι
- Δικαστική λύση - Αναγκαστική εξαγορά μετοχών

Πρόλογος Α΄ Έκδοσης
Λεωνίδα Ν. Γεωργακόπουλου, Ομ. Καθηγητή Παν/μίου Αθηνών

2η έκδοση ενημερωμένη μέχρι τον Ν 4403/7.7.2016

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Minority Shareholders Rights

Editing: **Dr. Alexandros P. Spyridonos**,
Attorney at the Supreme Court, Ph.D., LL.M. (L.S.E.)

Abstract: Minority shareholders rights in Greek Societe Anonyme constitute one of the most important areas of Company Law, from a theoretical as well as from a practical aspect. Significant legal and practical issues arise mainly in companies, where majority and minority are in conflict, thus jeopardizing the overall future of the company as a whole. Minority shareholders rights can be the key element for the participation of a minority investor in a company, where the majority controls the administration. This brand new second edition covers in its 658 pages and 16 chapters all relevant hot key issues, as the right of the minority to be informed on corporate issues, to convoke, postpone or annul majority General Meeting decisions, to initiate proceedings for an extra - ordinary audit on the company's administration or proceedings to pursue a company claim against Board Members, the veto right on execution of company contracts against Board Members and other "sensitive" persons, the veto right on waiver or settlement of corporate claims against Board Members, the forced dissolution or the forced share buy - out by a court decision and other rights.

ISBN 978-960-562-594-8

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address below.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKI BIBLIOTHIKI

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

Committed to excellence

© 2016, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

Στον πατέρα μου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β΄ ΕΚΔΟΣΗΣ

Τα δικαιώματα της μειοψηφίας στην ανώνυμη εταιρεία μπορούν να αποτελέσουν το σημαντικότερο νομικό εργαλείο για την ανάπτυξη συνδυασμένων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών από μετόχους διαφορετικής ισχύος, δυναμικότητας, οικονομικής επιφάνειας, επιχειρηματικής εμβέλειας, ικανοτήτων και φιλοσοφίας. Με την καλή λειτουργία και τη χρήση των δικαιωμάτων μειοψηφίας, μέτοχοι με διαφορετικές επιδιώξεις και δυνατότητες, **μέτοχοι – επενδυτές μειοψηφίας** και **μέτοχοι – διοικητές πλειοψηφίας**, μπορούν να συνενώνουν τις δυνάμεις τους σε οικονομίες κλίμακος και επενδυτικές συνέργειες, επιτυγχάνοντας μαζί αυτό που καθένας μόνος δεν μπορεί να επιτύχει στην οικονομία της κρίσης.

Και αυτό, επειδή τα δικαιώματα μειοψηφίας λειτουργούν τόσο αποτρεπτικά όσο και κατασταλτικά, σε σχέση με τα προβλήματα που δύνανται να ανακύπτουν στην πορεία μίας επιχειρηματικής συνεργασίας σε μία ανώνυμη εταιρεία:

Λειτουργούν αφενός αποτρεπτικά, αφού η ύπαρξη και δυνατότητα άσκησης αυτών δύνανται να αποτρέψει την πλειοψηφία και την ελεγχόμενη από αυτήν εταιρική διοίκηση από την κατάχρηση της δύναμής της μέσα στην εταιρεία.

Λειτουργούν αφετέρου κατασταλτικά, αφού η πραγματική άσκησή τους από τη μικρή ή τη μεγάλη μειοψηφία μπορεί ενίοτε να οδηγήσει σε αποκάλυψη της πλειοψηφικής αυθαιρεσίας και σε περιστολή της ζημίας της εταιρείας και της μειοψηφίας στην πράξη.

Κεντρική επιδίωξη αυτού του βιβλίου στη δεύτερη έκδοσή του είναι η εξαντλητική έρευνα και ερμηνεία των επιμέρους δικαιωμάτων του υφιστάμενου ελληνικού δικαίου μέσα από την ενεργό αξιοποίηση της νομοθεσίας, της θεωρίας και της νομολογίας του δικαίου της μειοψηφίας μετά τη ριζική αναμόρφωση από τον Ν. 3604/2007 και μέχρι και την όλως πρόσφατη νομοθετική αλλαγή του Ν. 4403/7.7.2016. Μέσα από την παρούσα μελέτη επιδιώκεται η δημιουργική αξιοποίηση όλων των ανωτέρω, τόσο από θεωρητική νομική πλευρά, όσο και από καθαρά πρακτική άποψη, μέσα από συγκεντρωτικούς και αναλυτικούς πίνακες και υποδείγματα, ώστε να είναι αυτή εξίσου χρήσιμη τόσο στον θεωρητικό ερμηνευτή όσο και στον πρακτικό εφαρμοστή του δικαίου της μειοψηφίας ως δικαίου της προστασίας του ασθενέστερου μέρους που έχει θέσει την μειοψηφική επένδυσή του στην αποφασιστική εξουσία και διοίκηση της πλειοψηφίας.

Από την άλλη πλευρά, και με την αξιοποίηση της εμπειρίας της πρώτης έκδοσης και της σε αυτήν αναφερόμενης συγκριτικής αξιολόγησης αλλοδαπών δικαιοκτών συστημάτων, παραμένει εξαιρετικά επίκαιρο και σήμερα το αίτημα διεύρυνσης της ουσιαστικής προστασίας της μειοψηφίας με νέες φιλόδοξες νομοθετικές τομές, ιδίως για την περιστολή της μη ευχερώς αποδείξιμης με συγκεκριμένα στοιχεία αυθαιρεσίας και κατάχρησης της εξουσίας της πλειοψηφίας και την αποκατάσταση της έμμεσης ζημίας του μετόχου.

Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη με αύξηση επενδύσεων απαιτεί κινητοποίηση μεγαλύτερου εύρους κεφαλαίων από ευρύτερο πλήθος προσώπων μέσα στην οικονομία της κρίσης, της φυγής των κεφαλαίων και της αποεπένδυσης. Και το συμπέρασμα της παρούσας μελέτης και του όλου υφιστάμενου δικαίου των δικαιωμάτων της μειοψηφίας μπορεί αναπόφευκτα να είναι ένα: Απαιτείται άμεση ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου προς όφελος της μειοψηφικής επένδυσης στην ανώνυμη εταιρεία μέσα από ένα νέο συνολικό σύστημα προστασίας της μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο.

Σεπτέμβριος 2016

Αλέξανδρος Π. Σπυρίδωνος
Δικηγόρος, Δ.Ν., LL.M. (L.S.E.)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Α΄ ΕΚΔΟΣΗΣ

Αισθάνομαι την ανάγκη να παρουσιάσω στο επιστημονικό κοινό τις αξιόλογες διδακτορικές διατριβές, τις οποίες επόπτευσα κατά την εκπόνησή τους, αφού άλλωστε λείπουν στον ελληνικό νομικό χώρο οι βιβλιοκρισίες. Σ' αυτήν την κατηγορία ανήκει το βιβλίο αυτό του κ. Αλεξ. Σπυρίδωνος, που εκτός από την επιστημονική του αξία έχει και πρόδηλη πρακτική χρησιμότητα.

Η εργασία είναι διεξοδική, σαφής και συστηματική έκθεση αφενός των δικαιωμάτων μειοψηφίας κατά το ισχύον ελληνικό δίκαιο («Μέρος Πρώτο - Δικαιώματα μειοψηφίας του υφιστάμενου ελληνικού δικαίου», σελ. 53-412), αφετέρου των δικαιωμάτων της μειοψηφίας στο δίκαιο της Αγγλίας, της Γαλλίας, της Γερμανίας και των ΗΠΑ («Μέρος Δεύτερο - Βασικά αλλοδαπά συστήματα προστασίας της μειοψηφίας ανώνυμης εταιρείας», σελ. 413-560) και εκ τρίτου των προτάσεων αναμόρφωσης του ελληνικού δικαίου, όπως αυτές προκύπτουν από την σύγκριση και κριτική των δικαιωμάτων μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο («Μέρος Τρίτο - Ένα νέο σύστημα προστασίας της μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο», σελ. 561-675).

Το Πρώτο Μέρος («Μέρος Πρώτο - Δικαιώματα μειοψηφίας του υφιστάμενου ελληνικού δικαίου», σελ. 53-412) είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον, διότι συνολική εξέταση των δικαιωμάτων μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο δεν υπάρχει, οι υπάρχουσες ερμηνευτικές απόψεις εκτίθενται με πληρότητα, τα σχετικά νομοθετικά κείμενα προέρχονται από διάφορες νομοθετικές εποχές και η έκθεση συνδυάζεται με κριτικές (νομοθετικές) απόψεις.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας του ελληνικού δικαίου διακρίνονται σε εκείνα που είναι ανεξάρτητα από δικαστική απόφαση («δικαιώματα άμεσης εφαρμογής» σελ. 53-284), και σε εκείνα που προϋποθέτουν δικαστική επιδίκαση («δικαιώματα υποβολής αιτήσεως δικαστικώς κρινομένης», σελ. 285-412). Η παρατήρηση και διάκριση δεν φαίνεται να έχει γίνει ως τώρα στη βιβλιογραφία και επιβεβαιώνει την δυσπιστία του έλληνα νομοθέτη προς τη μειοψηφία της ανώνυμης εταιρείας, η οποία δυσπιστία προκύπτει και από την σύγκριση των αλλοδαπών δικαίων, όπου τα απαιτούμενα ποσοστά μειοψηφίας είναι πολύ χαμηλότερα ή τα σχετικά δικαιώματα ανήκουν σε κάθε μέτοχο ως ατομικά δικαιώματα. Η διάγνωση της δυσπιστίας είναι το σημαντικότερο συμπέρασμα από την μελέτη του βιβλίου αλλά όχι το μόνο.

Το άλλο βασικό συμπέρασμα είναι ότι το ελληνικό δίκαιο δεν έχει τις «γενικές» εκείνες ρήτρες (Generalklauseln) προστασίας της μειοψηφίας, οι οποίες χαρακτηρίζουν τα σύγχρονα δίκαια και ανταποκρίνονται στη σύγχρονη πολυσχιδή σχέση πλειοψηφίας και μειοψηφίας στην ανώνυμη εταιρεία.

Ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζουν το δικαίωμα για παροχή δικαστικής προστασίας σε περίπτωση αθέμιτης βλάβης της εταιρείας ή του μετόχου (που απαντά στο αγγλικό δίκαιο, σελ. 416 επ.), το δικαίωμα υποβολής αιτήσεως προς δικαστική (αναγκαστική) λύση της εταιρείας (που απαντά στο αγγλικό και στο αμερικάνικο δίκαιο, σελ. 443 επ., σελ. 544 επ.), το δικαίωμα υποβολής αιτήσεως για την αποκάλυψη της ταυτότητας προσώπων που πραγματικώς έχουν συμφέροντα σε μετοχές αυτής (που απαντά στο αγγλικό δίκαιο, σελ. 469 επ.), το δικαίωμα πρόσβασης στον κατάλογο των μετόχων (που απαντά στο γαλλικό δίκαιο, σελ. 487 επ.), το δικαίωμα υποβολής αιτήσεως προς έλεγχο των εταιρικών βιβλίων και αρχείων (που απαντά στο αμερικανικό δίκαιο, σελ. 555 επ.), και τα ειδικά δικαιώματα στο πλαίσιο ομίλου εταιρειών (που απαντούν στο γερμανικό δίκαιο, σελ. 513 επ.).

Ακολουθούν οι προτάσεις («Μέρος Τρίτο - Ένα νέο σύστημα προστασίας της μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο», σελ. 561-675). Ο κ. Σπυρίδωνος ακολουθεί την τάση διάκρισης «τύπων» της ανώνυμης εταιρείας όχι μόνον στην οικονομία, αλλά και στην νομοθεσία. Αφετηρία είναι ότι η σημερινή εξάπλωση της ανώνυμης εταιρείας δεν επιτρέπει ομοιόμορφες νομοθετικές λύσεις, αλλά επιβάλλει διαφοροποιήσεις στις δύο βασικές μορφές, την κλειστή ή μικρή και την μεγάλη ή δημόσια ανώνυμη εταιρεία, σε αμφότερες δε τις περιπτώσεις όχι μόνο ως *numerus clausus*, δηλ. ως περιπτώσιολογικός κατάλογος δικαιωμάτων, αλλά και ως γενικές ρήτρες, που δίδουν στα δικαστήρια ευχέρειες, όπως η διάλυση της α.ε., η εποπτεία της επιχείρησης και η επιβολή εξαγοράς της μειοψηφίας από την πλειοψηφία ή την εταιρεία (σελ. 634 επ., 626 επ. και 630 επ.).

Κατά τον τρόπο αυτόν το βιβλίο αντιμετωπίζει το ένα από τα δύο βασικά ζητήματα της προστασίας της μειοψηφίας, που είναι τα δικαιώματα τα παρεχόμενα σε αυτήν από τον νομοθέτη (με μορφή ειδικών δικαιωμάτων ή «γενικών ρητρών» εταιρικού δικαίου). Το άλλο είναι η εξειδικευμένη εφαρμογή στο δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας των «γενικών ρητρών» του ιδιωτικού δικαίου (υποχρέωση καλής πίστεως ή απλώς πίστεως, απαγόρευση καταχρήσεως δικαιώματος) ή και του δημοσίου, ως προς όσα θέματα περιλαμβάνουν ανάμιξη του Κράτους (οι διάφορες «αρχές της χρηστής διοικήσεως», του ελέγχου ή της τηρήσεως των ορίων της διακριτικής ευχέρειας κ.λπ.), (σελ. 566 επ.), θέμα το οποίο απασχολεί την ελληνική πρακτική (σελ. 569 και υποσημ. 2027 και 2028).

Η έλλειψη επαρκούς προστασίας της μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο είναι το ρητό ή έμμεσο, πάντως ορθό γενικότερο συμπέρασμα του βιβλίου, το οποίο προτείνει και τα μέτρα άρσης του σημερινού φαινομένου. Η σημασία του αναχρονισμού αυτού του ελληνικού δικαίου της α.ε. έχει γίνει μεγαλύτερη, διότι οι Οδηγίες της ΕΟΚ έχουν ενισχύσει την θέση της πλειοψηφίας, χωρίς παράλληλη αύξηση των εξασφαλίσεων της μειοψηφίας.

Εύχομαι να αξιοποιηθεί το βιβλίο τόσο από την πρακτική όσο και από τον νομοθέτη, όπως αξίζει.

Αθήνα, Οκτώβριος 2001
Λεωνίδας Ν. Γεωργακόπουλος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ Α΄ ΕΚΔΟΣΗΣ

Το ζήτημα των δικαιωμάτων της μειοψηφίας στην ανώνυμη εταιρεία τέμνει τον ίδιο τον θεσμό της ανώνυμης εταιρείας στα πιο ευαίσθητα σημεία του. Η δημιουργία της ανώνυμης εταιρείας αποτελεί το επιστέγασμα της κοινής προσπάθειας πλειοψηφίας και μειοψηφίας, που ενώνουν τις δυνάμεις τους με στόχο την δημιουργία ενός νομικού, κοινωνικού και οικονομικού μορφώματος που θα επιτρέψει σε αυτούς την απόλαυση κερδών και στην κοινωνία και στην εθνική οικονομία την προαγωγή αναπτυξιακών στόχων. Όμως η πλειοψηφία και η μειοψηφία έχουν τελείως διαφορετικά ίδια κίνητρα, συμφέροντα και επιδιώξεις. Όταν λοιπόν αρχίζει να λειτουργεί η ανώνυμη εταιρεία, τότε συχνά εκδηλώνονται συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις στο πλαίσιο ενός διαρκούς αγώνα για επικράτηση και μιας προσπάθειας να καταστεί το ίδιον συμφέρον κοινά αποδεκτό εταιρικό συμφέρον.

Μέσα σε ένα τέτοιο κλίμα έντονης και διαρκούς αντιπαραθέσης αντιτιθέμενων συμφερόντων ο νομοθέτης καλείται να φέρει εις πέρας την ακόλουθη τελολογική αποστολή: Σκοπός του νομοθέτη είναι να δημιουργήσει το κατάλληλο νομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο θα μπορέσουν να επενδυθούν σημαντικά κεφάλαια και να αναπτυχθούν υγιείς οικονομικές δυνάμεις. Το πλειοψηφικό κεφάλαιο πρέπει να έχει τέτοια δικαιώματα, ώστε να δικαιολογείται το μέγεθος της επένδυσης ως πλειοψηφικής, ενώ στο μειοψηφικό κεφάλαιο θα πρέπει να απονέμονται τέτοια δικαιώματα, ώστε να μην θεωρείται προτιμότερη η αποταμίευση.

Στην προσπάθεια επίτευξης των στόχων αυτών, ο νομοθέτης επιλέγει το σύστημα της κατ' αρχήν επικράτησης της πλειοψηφίας και της κατ' εξαίρεση προστασίας της μειοψηφίας μέσα από την απονομή συγκεκριμένων δικαιωμάτων σε αυτήν. Η πλειοψηφία κυβερνά και η μειοψηφία ελέγχει σε ένα σύστημα που μοιάζει με αυτό της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, με μία όμως ουσιώδη όσο και καθοριστική διαφορά: Ότι ενώ στην περίπτωση του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος η μειοψηφία μπορεί να γίνει πλειοψηφία με την βελτίωση του πολιτικού της λόγου και της πειθούς και την επικράτηση των απόψεών της, αντίθετα στην εταιρική δημοκρατία η μειοψηφία δεν μπορεί να γίνει ποτέ πλειοψηφία, παρά μόνον εάν το θελήσει η ίδια η πλειοψηφία είτε πωλώντας τα μετοχές της είτε αποφασίζοντας αύξηση κεφαλαίου και παραιτούμενη από το δικαίωμα προτίμησης και η μειοψηφία έχει την οικονομική δύναμη να υπερκαλύψει το νέο μετοχικό κεφάλαιο στην αύξηση αυτή.

Επειδή ακριβώς η μειοψηφία δεν μπορεί να καταστεί πλειοψηφία χωρίς την προηγούμενη απόφαση της ήδη υφιστάμενης πλειοψηφίας, για τον λόγο αυτόν και το δίκαιο καθιερώνει όλα τα δικαιώματα μειοψηφίας κατά τρόπο επιτακτικό μέσα από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου. Με τον τρόπο αυτόν ο μέτοχος που επενδύει με μειοψηφικό κεφάλαιο γνωρίζει εξ αρχής ότι ο ίδιος ο νόμος απαγορεύει στην πλειοψηφία να υπονομεύσει τα δικαιώματά του αυτά και έτσι προχωρά στην επένδυση.

Ως δικαιώματα μειοψηφίας νοούνται αυτά, των οποίων η άσκηση προϋποθέτει την κατοχή συγκεκριμένου αριθμού μετοχών μειοψηφίας που αντιστοιχεί σε ορισμένο ποσοστό του συνολικώς καταβεβλημένου ή εκπροσωπούμενου σε Γενική Συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου, μικρότερου ή μεγαλύτερου, ανάλογα με την σπουδαιότητα του δικαιώματος. Καθιερώνεται με τον τρόπο αυτόν μια οικονομική δημοκρατία μέσα στην ανώνυμη εταιρεία, η οποία διέπει την εσωτερική κατ' αρχήν λειτουργία και οργάνωση αυτής. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό μετοχών που κατέχει ο συγκεκριμένος μέτοχος, τόσο σημαντικότερα είναι

και τα δικαιώματα που του απονέμονται. Η παρούσα μελέτη ασχολείται εξαντλητικά με τα δικαιώματα μειοψηφίας, τα οποία εκλαμβάνονται με την ανωτέρω οριοθετηθείσα έννοιά τους.

Το σύστημα προστασίας της μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο ολοκληρώνεται με τα δικαιώματα που απονέμονται σε κάθε μέτοχο ατομικά και για την άσκηση των οποίων αρκεί η κατοχή έστω και μίας μετοχής. Καθιερώνεται με τον τρόπο αυτόν και η συμμετοχική δημοκρατία στην ανώνυμη εταιρεία, η οποία όμως είναι σαφώς περιορισμένη. Τα ατομικά δικαιώματα δεν μπορούν εννοιολογικά να ενταχθούν στα δικαιώματα μειοψηφίας με την ανωτέρω έννοιά τους, και για τον λόγο αυτόν εκφεύγουν της παρούσας μελέτης.

Διατάξεις για την προστασία της μειοψηφίας υφίστανται και στα περισσότερα αλλοδαπά δικαιοσύστηματα, αφού και σε αυτά υπάρχουν εταιρικά μορφώματα ανάλογα με αυτό της ανώνυμης εταιρείας του ελληνικού δικαίου. Η συγκριτική επισκόπηση των βασικότερων αλλοδαπών δικαίων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι συγκρούσεις των συμφερόντων των επενδυτών και οι σκοποί των νομοθετών παραμένουν οι ίδιοι, ενώ παραλλάσσουν μόνο τα μέσα επίδωξης των τελευταίων. Σχεδόν σε όλα τα δίκαια καθιερώνονται δικαιώματα μειοψηφίας σε μεγαλύτερη ή μικρότερη έκταση. Απλώς σε ορισμένα δίκαια, ιδίως του αγγλοσαξωνικού χώρου, η προστασία της μειοψηφίας επιχειρείται με την καθιέρωση ατομικών κυρίως δικαιωμάτων, ενώ σπανιότερα τίθεται ως προϋπόθεση άσκησης του δικαιώματος η κατοχή ορισμένου ποσοστού μετοχών. Ευνόητο είναι ότι η μετατροπή δικαιωμάτων μειοψηφίας σε ατομικά δικαιώματα διευρύνει την προστασία των μετόχων και περιορίζει την κατάχρηση της δύναμης της πλειοψηφίας.

Δυστυχώς το σύστημα των δικαιωμάτων μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο έχει διαμορφωθεί στην σημερινή του μορφή κυρίως το 1962 με το νομοθετικό διάταγμα 4237. Οι τροποποιήσεις του Ν. 2339/1995 δεν επέφεραν τομές στα δικαιώματα μειοψηφίας. Το ελληνικό δίκαιο δεν παρακολούθησε την εξέλιξη της οικονομικής και κοινωνικής οργάνωσης, την δημιουργία των ομίλων επιχειρήσεων, την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και την τάση συγκέντρωσης του κεφαλαίου. Επίσης δεν μερίμνησε για την ειδική νομοθετική ρύθμιση των ανωνύμων εταιρειών που χαρακτηρίζονται και ως κλειστές, μικρές ή οικογενειακές. Αποτέλεσμα των ανωτέρω υπήρξε η ισοπεδωτική υπαγωγή ανόμοιων πραγματικών καταστάσεων και σχέσεων στις ίδιες διατάξεις και η επέλευση ανεπιδικών αποτελεσμάτων που μόνον ως απονομή δικαιοσύνης δεν θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν.

Για να κατανοηθεί το μέγεθος του προβλήματος αρκεί να αναφερθούν δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα:

(α) Στις ίδιες διατάξεις υπάγεται μια ανώνυμη εταιρεία με μετοχικό κεφάλαιο 20.000.000 δραχμών με μέτοχο έναν έμπορο κατά ποσοστό 90% και την μητέρα ή την γυναίκα του κατά ποσοστό 10%, που έχει συσταθεί για λόγους τυπικούς με μόνο σκοπό να ασκηθεί εμπορική δραστηριότητα ατόμου από ανώνυμη εταιρεία για να μην υπάρχει κίνδυνος για την ατομική περιουσία, όπου βεβαίως η διοίκηση ασκείται εξ ολοκλήρου από τον έμπορο, ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο έχει απλώς διακοσμητικό χαρακτήρα. Στις ίδιες ακριβώς διατάξεις υπάγεται και μια ανώνυμη εταιρεία με μετοχικό κεφάλαιο 10 δισεκατομμυρίων δραχμών με μετόχους 100 επενδυτές που ένωσαν τα κεφάλαιά τους για να προωθήσουν μια μεγάλη επένδυση σε εθνικό ή και διεθνές επίπεδο, κάτω από ενεργό αυτοτελή διοίκηση τεχνοκρατών που δρουν ανεξάρτητα από τους μετόχους με βάση την ειδίκευση και την επαγγελματική εμπειρία τους.

(β) Στις ίδιες διατάξεις υπάγεται μειοψηφία του 5% σε κλειστή εταιρεία, της οποίας το υπόλοιπο 95% ανήκει σε συγκεκριμένο επώνυμο φυσικό πρόσωπο που κατέχει και την θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου αυτής, και στην εταιρική ζωή της οποίας μετέχουν, ή έστω επιθυμούν να μετέχουν, και οι δύο μέτοχοι. Στις ίδιες διατάξεις υπάγεται και η μειοψηφία του 5% σε εταιρεία, της οποίας το υπόλοιπο 95% ανήκει σε άλλη, μητρική, εταιρεία χαρτοφυλακίου ενταγμένη σε όμιλο επιχειρήσεων, ευρισκομένων ενδεχομένως και σε διαφορετικές χώρες, με Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο από αχυρανθρώπους, ενώ οι αληθείς διοικητές και ιδιοκτήτες παραμένουν πάντα στην αφάνεια κρυμμένοι πίσω από ατελείωτες διαπλοκές εταιρικών συμμετοχών, και επιβάλλουν η εταιρεία, στην οποία υφίσταται μειοψηφία, να διοικηθεί σύμφωνα με τα συμφέροντα των άλλων εταιρειών του ομίλου τους, στις οποίες δεν υπάρχει μειοψηφία, δηλαδή σύμφωνα με τα ατομικά τους συμφέροντα. Στις ίδιες διατάξεις υπάγεται και η μειοψηφία του 5% σε ανοικτή εταιρεία με εκατοντάδες μετόχους - επενδυτές παντελώς αγνώστους μεταξύ τους, που αδιαφορούν για την εταιρική ζωή και τις εταιρικές δραστηριότητες, μη εμφανιζόμενοι ούτε στις Γενικές Συνελεύσεις και εισπράττοντας απλώς το όποιο μέρος.

Κοινός τόπος καθίσταται πλέον η διαπίστωση ότι το σημερινό δίκαιο των δικαιωμάτων μειοψηφίας έχει ξεπεραστεί από τις οικονομικές εξελίξεις. Προσπάθεια της παρούσας μελέτης είναι να αναπτύξει λεπτομερώς όλα τα υφιστάμενα δικαιώματα μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο, θεωρητικά και νομολογιακά, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα αμφισβητούμενα ζητήματα εφαρμογής κάποιων διατάξεων. Παράλληλα επιδιώκει μέσα από την άσκηση αυστηρής κριτικής στο υφιστάμενο δίκαιο να αποτελέσει έναν χρήσιμο οδηγό για τον νομικό - εφαρμοστή του δικαίου αλλά και για τον επιχειρηματία - επενδυτή. Ταυτόχρονα μέσα από μια συγκριτική παρουσίαση αντιπροσωπευτικών αλλοδαπών δικαιοσύνη συστημάτων σκοπεί να καταλήξει σε συγκεκριμένες πρακτικές και εφαρμόσιμες προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό του δικαίου της μειοψηφίας, ώστε να μπορέσει αυτό να παρακολουθήσει τις εξελίξεις και ο θεσμός της ανώνυμης εταιρείας να εξακολουθήσει να παραμένει ελκυστικός για τους Έλληνες αλλά και τους αλλοδαπούς επενδυτές.

Η παρουσίαση και έρευνα του δικαίου των δικαιωμάτων μειοψηφίας θα αναπτυχθεί στα εξής μέρη:

Κατ' αρχήν αναπτύσσονται τα δικαιώματα μειοψηφίας που χαρακτηρίζονται ως δικαιώματα «άμεσης εφαρμογής». Είναι εκείνα, τα οποία το ίδιο το δίκαιο έχει διαμορφώσει κατά τέτοιο τρόπο, ώστε με την άσκησή τους να επέρχονται αμέσως έννομα αποτελέσματα στη ζωή της ανώνυμης εταιρείας και στις σχέσεις μεταξύ της μειοψηφίας και της πλειοψηφίας, χωρίς να είναι αναγκαία η παρεμβολή δικαστικής κρίσης. Για παράδειγμα, το δικαίωμα της μειοψηφίας του 5% να επιβάλει αναβολή λήψεως αποφάσεων στην Γενική Συνέλευση είναι δικαίωμα άμεσης εφαρμογής, διότι εφόσον το ασκήσει η δικαιούχος μειοψηφία, η έννομη συνέπεια της αναβολής επέρχεται άμεσα.

Ακολουθεί η ανάπτυξη των δικαιωμάτων μειοψηφίας που χαρακτηρίζονται ως «δικαιώματα υποβολής αιτήσεως δικαστικώς κρινόμενης». Είναι τα δικαιώματα εκείνα που επιφέρουν τα όποια έννομα αποτελέσματά τους μόνον αφού υποβληθεί η σχετική αίτηση από την δικαιούχο μειοψηφία και γίνει αυτή δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο. Για παράδειγμα, το δικαίωμα υποβολής αιτήσεως για επιβολή ειδικού εκτάκτου ελέγχου σε ανώνυμη εταιρεία ανήκει σε αυτήν την κατηγορία, διότι μόνον μετά από αποδοχή σχετικής αιτήσεως το αρμόδιο δικαστήριο διατάσσει την διενέργεια του ελέγχου, ακόμη και εάν είναι πασιδηλό και αντικειμενικά προαποδεδειγμένο ότι συντρέχουν όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο.

Στους δύο ως άνω άξονες εντάσσονται όλα τα δικαιώματα μειοψηφίας που προβλέπονται από το ελληνικό δίκαιο με την σημερινή του μορφή. Στο πλαίσιο καθενός δικαιώματος γίνεται ανάλυση των προϋποθέσεων ασκήσεώς του, περιγραφή των εννόμων αποτελεσμάτων που συνδέονται με την άσκηση αυτού και τελικώς μία κριτική έρευνα των νομικών προβλημάτων που ενδεχομένως υφίστανται είτε λόγω του κενού του νόμου είτε λόγω ασάφειας που οδηγεί σε ανασφάλεια δικαίου ή απλώς λόγω του ότι η ρύθμιση έχει πλέον καταστεί απαρχαιωμένη μετά τις νεότερες οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις και δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες των ανωνύμων εταιρειών. Η κριτική αυτή έρευνα, η οποία κινείται στα όρια του συγκεκριμένου κάθε φορά δικαιώματος, συνοδεύεται πάντοτε από προτάσεις για την πλέον πρόσφορη νομοθετική λύση που θα μπορούσε να υιοθετηθεί από τον Έλληνα νομοθέτη.

Η μελέτη συνεχίζεται με έρευνα των συστημάτων δικαίου της μειοψηφίας που υφίστανται σε άλλες χώρες του κόσμου με δικαιοϊκά συστήματα παρόμοια ή αποκλίνοντα από το ελληνικό. Η έρευνα των αλλοδαπών δικαίων, και ιδίως αυτών που παρουσιάζουν ουσιώδεις συστηματικές διαφορές με το ελληνικό, αποτελεί μία ανεξάντλητη πηγή ιδεών και λύσεων για τα προβλήματα και τις ανεπάρκειες του ελληνικού δικαίου προστασίας της μειοψηφίας.

Στο τελευταίο μέρος της παρούσας μελέτης επιδιώκεται η σύνθεση των κριτικών συμπερασμάτων για τις ελλείψεις του ελληνικού δικαίου των δικαιωμάτων της μειοψηφίας με τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζουν κάποια αλλοδαπά συστήματα. Με τον τρόπο αυτόν αναπτύσσεται και κατατίθεται μία συνολική πρόταση εκσυγχρονισμού του ελληνικού συστήματος των δικαιωμάτων μειοψηφίας με σκοπό την εναρμόνισή του προς τις σύγχρονες επιταγές της οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης, οι οποίες έχουν ήδη επηρεάσει την ανώνυμη εταιρεία και στην Ελλάδα.

Οκτώβριος 2001

Αλέξανδρος Π. Σπυρίδωνος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β΄ ΕΚΔΟΣΗΣ.....	IX
ΠΡΟΛΟΓΟΣ Α΄ ΕΚΔΟΣΗΣ.....	XI
ΕΙΣΑΓΩΓΗ Α΄ ΕΚΔΟΣΗΣ.....	XIII
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	XVII

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A. Διάκριση δικαιωμάτων μειοψηφίας στο ελληνικό δίκαιο.....	3
B. Βασικές διαπιστώσεις για το ελληνικό δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας.....	4
1. Αδυναμία δραστηκής παρέμβασης υπέρ της θιγόμενης μειοψηφίας.....	4
2. Προσωποπαγής χαρακτήρας.....	4
3. Απουσία επαγγελματικής εταιρικής διοίκησης.....	5
4. Εγκλωβισμός πλειοψηφίας και μειοψηφίας.....	5
5. Καταχρηστική άσκηση δικαιωμάτων σε βάρος του εταιρικού συμφέροντος.....	5
6. Ειδικές καταστατικές ρήτρες προστασίας μειοψηφίας.....	6
7. Παραεταιρικές συμφωνίες.....	6
8. Ερμηνεία διατάξεων υπέρ της μειοψηφίας.....	7
9. Εμμονή στην προστασία των τρίτων.....	7
10. Κάμψη αυτοτέλειας της νομικής προσωπικότητας ως μέσο προστασίας της μειοψηφίας.....	8
Γ. Αποχή του νομοθέτη από την υιοθέτηση δραστηκών μέσων προστασίας μειοψηφίας.....	8
Δ. Φορολογική σύγκλιση προς αλλοδαπούς εταιρικούς νομικούς τύπους ιδίως στην Ευρώπη.....	10
Ε. Διαπλοκή εταιρικών μορφών και άμβλυση των διαφορών μεταξύ τους.....	10
ΣΤ. Συμπέρασμα.....	11

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΩΤΟΣ

Δικαιώματα μειοψηφίας στην Ανώνυμη Εταιρεία κατά τη σειρά εμφάνισης των δικαιωμάτων στον ΚΝ 2190/1920.....	13
---	-----------

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Δικαιώματα μειοψηφίας στην Ανώνυμη Εταιρεία με βάση το ποσοστό μετοχών που απαιτείται για την άσκηση αυτών.....	17
---	----

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΙΤΟΣ

Δικαιώματα μειοψηφίας στην Ανώνυμη Εταιρεία αναλόγως της βάσης υπολογισμού επί καταβεβλημένου ή εκπροσωπούμενου σε ΓΣ κεφαλαίου	21
---	----

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

Δικαιώματα μειοψηφίας στην Ανώνυμη Εταιρεία βάσει διάκρισης σε άμεσης εφαρμογής και σε ασκούμενα δια της υποβολής αιτήσεως στο αρμόδιο δικαστήριο	25
---	----

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΜΕΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 5% ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ ΓΣ (αρ. 39 παρ. 1, 8, 9 και 57 εδ. δ')

A. Έννοια.....	34
B. Σκοπός	34
Γ. Προϋποθέσεις άσκησης.....	37
1. Δικαιούχοι.....	37
2. Απόδειξη μετοχικής ιδιότητας και αριθμού και ποσοστού μετοχών (αρ. 39 παρ. 8).....	39
3. Έγγραφο αιτήσεως και περιεχόμενο αυτού.....	39
4. Επίδοση του εγγράφου της αιτήσεως	41
5. Μη παραίτηση	41
6. Ποσοτικοί ή χρονικοί περιορισμοί.....	42
Δ. Περιεχόμενο – Έννομα αποτελέσματα	43
E. Κυρώσεις.....	45
1. Ποινική ευθύνη μελών ΔΣ	45
2. Αστική ευθύνη μελών ΔΣ.....	45
3. Σύγκληση της ΓΣ από τη μειοψηφία μετά από δικαστική απόφαση (αρ. 39 παρ. 1 εδ. γ' και δ').....	46
4. Δικαστική απόφαση περί καταδίκης του ΔΣ σε σύγκληση της ΓΣ.....	48
5. Κύρος αποφάσεων ΓΣ.....	50
ΣΤ. Καταστατικές ρυθμίσεις	50

Z. Κριτική – Προτάσεις	50
1. Σύγκληση της ΓΣ από τη μειοψηφία χωρίς παρεμβολή δικαστικής κρίσης επί αδρανείας του ΔΣ.....	50
2. Σύγκληση της ΓΣ από μειοψηφία άλλη από την αρχικώς αιτηθείσα τη σύγκληση από το ΔΣ επί αδρανείας του ΔΣ.....	51
3. Διαδικασία εκουσίας δικαιοδοσίας.....	52
H. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 5% για επιβολή σύγκλησης ΓΣ (αρ. 39 παρ. 1, 8, 9 και 57 εδ. δ΄) (Πίνακας)	52
Θ. Υποδείγματα για την άσκηση του δικαιώματος του 5% για επιβολή σύγκλησης ΓΣ (αρ. 39 παρ. 1, 8, 9 και 57 εδ. δ΄)	54
1. Υπόδειγμα αίτησης μετόχου ή μετόχων ΑΕ που εκπροσωπούν το 5% του κεφαλαίου προς το ΔΣ επιδιόδομενη στον Πρόεδρο του ΔΣ για σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης.....	54
2. Υπόδειγμα αίτησης μετόχου ή μετόχων ΑΕ που εκπροσωπούν το 5% του μετοχικού κεφαλαίου προς το αρμόδιο δικαστήριο για σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της ΑΕ.....	56
3. Υπόδειγμα πρόσκλησης για σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης από τη μειοψηφία του 5% του κεφαλαίου της ΑΕ μετά από την έκδοση δικαστικής απόφασης παροχής σχετικής άδειας.....	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 5% ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΕ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΗΔΗ ΣΥΓΚΛΗΘΕΙΣΑΣ ΓΣ

(αρ. 39 παρ. 2, 2β, 8, 9)

A. Έννοια	62
B. Σκοπός	62
Γ. Προϋποθέσεις άσκησης	64
1. Δικαιούχοι.....	64
2. Απόδειξη μετοχικής ιδιότητας και αριθμού και ποσοστού μετοχών (αρ. 39 παρ. 8).....	65
3. Έγγραφο αιτήσεως και περιεχόμενο αυτού (αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄).....	66
4. Αιτιολόγηση ή σχέδιο απόφασης επί εισηγμένης ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2 εδ. γ΄).....	66
5. Περιέλευση του εγγράφου της αιτήσεως (αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄).....	66
6. Χρόνος περιέλευσης της αιτήσεως (αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄).....	67
7. Περισσότερες αιτήσεις σε σχέση με την ίδια ΓΣ.....	67
8. Μη προφανής αντίθεση περιεχομένου προτεινόμενων θεμάτων προς τον νόμο και τα χρηστά ήθη (αρ. 39 παρ. 2β).....	68

9. Μη παραίτηση	69
Δ. Περιεχόμενο – Έννομα αποτελέσματα	70
1. Επί μη εισηγμένης ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2 εδ. β΄)	70
2. Επί εισηγμένης ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2 εδ. γ΄)	71
Ε. Κυρώσεις.....	71
1. Αστική ευθύνη μελών ΔΣ.....	71
2. Δικαστική απόφαση περί καταδίκης του ΔΣ σε προσθήκη των αιτούμενων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της ΓΣ – Εφαρμοστέα διαδικασία	72
ΣΤ. Καταστατικές ρυθμίσεις	73
Ζ. Κριτική – Προτάσεις.....	74
1. Ρητή πρόβλεψη περί αρμοδιότητας του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων	74
2. Προσθήκη των θεμάτων από τη μειοψηφία χωρίς παρεμβολή δικαστικής κρίσης επί αδρανείας ή μη νόμιμης αρνήσεως του ΔΣ	74
Η. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 5% για επιβολή εγγραφής προσθέτων θεμάτων σε ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ΓΣ (αρ. 39 παρ. 2, 2β, 8, 9) (Πίνακας).....	75
Θ. Υποδείγματα για την άσκηση δικαιώματος του 5% για επιβολή εγγραφής προσθέτων θεμάτων σε ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ΓΣ (αρ. 39 παρ. 2, 2β, 8, 9).....	77
1. Υπόδειγμα αίτησης του 5% του κεφαλαίου προς το ΔΣ για προσθήκη θεμάτων σε ήδη συγκληθείσα ΓΣ	77
2. Υπόδειγμα γνωστοποίησης προσθέτων θεμάτων σε ήδη συγκληθείσα έκτακτη ΓΣ από το 5% του κεφαλαίου.....	79

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 5% ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΛΗΨΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗΣ ΓΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΗΣ ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2α, 2β, 8, 9)

Α. Έννοια.....	82
Β. Σκοπός	82
Γ. Προϋποθέσεις άσκησης.....	82
1. Δικαιούχοι.....	82
2. Απόδειξη μετοχικής ιδιότητας και αριθμού και ποσοστού μετοχών (αρ. 39 παρ. 8).....	83
3. Έγγραφο αιτήσεως και περιεχόμενο αυτού (αρ. 39 παρ. 2α).....	84

4. Περιέλευση του εγγράφου της αιτήσεως στο ΔΣ (αρ. 39 παρ. 2α).....	84
5. Χρόνος περιέλευσης της αιτήσεως (αρ. 39 παρ. 2α).....	85
6. Μη προφανής αντίθεση περιεχομένου θεμάτων ΓΣ προς τον νόμο και τα χρηστά ήθη (αρ. 39 παρ. 2β).....	85
7. Μη παραίτηση	86
Δ. Περιεχόμενο – Έννομα αποτελέσματα	86
Ε. Κυρώσεις.....	87
1. Αστική ευθύνη μελών ΔΣ.....	87
2. Δικαστική απόφαση περί καταδίκης του ΔΣ σε θέση των σχεδίων αποφάσεων στη διάθεση των μετόχων – Εφαρμοστέα διαδικασία	87
ΣΤ. Καταστατικές ρυθμίσεις	89
Ζ. Κριτική – Προτάσεις.....	89
Ρητή πρόβλεψη περί αρμοδιότητας του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων	89
Η. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 5% για επιβολή λήψης σχεδίων αποφάσεων θεμάτων ημερήσιας διάταξης επικείμενης ΓΣ εισηγμένης ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2α, 2β, 8, 9) (Πίνακας).....	90
Θ. Υποδείγματα για την άσκηση δικαιώματος του 5% για λήψη σχεδίων αποφάσεων θεμάτων ΓΣ εισηγμένης ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2α, 2β, 8, 9).....	92
1. Υπόδειγμα αίτησης μετόχου ή μετόχων ΑΕ που εκπροσωπούν το 5% του κεφαλαίου προς το ΔΣ για λήψη σχεδίων αποφάσεων θεμάτων ημερήσιας διάταξης επικείμενης ΓΣ εισηγμένης ΑΕ που έχουν τεθεί από το ΔΣ	92
2. Υπόδειγμα αίτησης μετόχου ή μετόχων ΑΕ που εκπροσωπούν το 5% του κεφαλαίου προς το ΔΣ για λήψη σχεδίων αποφάσεων θεμάτων ημερήσιας διάταξης επικείμενης ΓΣ εισηγμένης ΑΕ που έχουν προστεθεί σε αυτήν από μετόχους μειοψηφίας	94

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 5% ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΑΝΑΒΟΛΗΣ
ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
(αρ. 39 παρ. 3, 8, 9)

Α. Έννοια.....	98
Β. Σκοπός	98
Γ. Προϋποθέσεις	99
1. Δικαιούχοι.....	99
2. Είδος συνελεύσεως – θέματα	101

3. Αίτηση και τρόπος υποβολής αυτής.....	101
4. Απόδειξη μετοχικής ιδιότητας και αριθμού και ποσοστού μετοχών (αρ. 39 παρ. 8).....	102
5. Χρόνος υποβολής	102
6. Μη παραίτηση	103
7. Μη προηγηθείσα αναβολή	104
8. Μη καταχρηστική άσκηση	104
9. Αναβολή ως ασφαλιστικό μέτρο.....	105
Δ. Περιεχόμενο – Έννομα αποτελέσματα	105
1. Υποχρέωση Προέδρου ΓΣ.....	105
2. Αντικείμενο αναβολής	105
3. Εφάπαξ αναβολή	106
4. Χρόνος της μετ' αναβολή συνέλευσης – Περισσότερες αιτήσεις.....	106
5. Μετ' αναβολή ΓΣ (αρ. 39 παρ. 3 εδ. β΄)	107
Ε. Κυρώσεις.....	108
ΣΤ. Καταστατικές ρυθμίσεις	109
Ζ. Κριτική – Προτάσεις.....	110
Η. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 5% για επιβολή αναβολής λήψης αποφάσεων από τη ΓΣ (αρ. 39 παρ. 3, 8, 9) (Πίνακας)	111
Θ. Υπόδειγμα για την άσκηση του δικαιώματος του 5% για επιβολή αναβολής λήψης αποφάσεων από τη ΓΣ (αρ. 39 παρ. 3, 8, 9).....	113
Υπόδειγμα αίτησης μετόχου ή μετόχων ΑΕ που εκπροσωπούν το 5% του κεφαλαίου προς τον Πρόεδρο της ΓΣ για αναβολή λήψης απόφασης επί θεμάτων ΓΣ.....	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 5% Ή ΤΟΥ 20% Ή ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΕ

(αρ. 39 παρ. 4, 5, 6, 8, 9, αρ. 35α παρ. 2
περίπτ. α΄, παρ. 3 εδ. δ΄, παρ. 4, αρ. 58α περιπτ. γ΄)

A. Περιπτώσεις πληροφόρησης ανάλογα με το είδος των αιτούμενων πληροφοριών και το ποσοστό μετοχών του δικαιούχου μετόχου	122
1. Ατομικό δικαίωμα μετόχου για επιβολή παροχής πληροφοριών προς τη ΓΣ για εκτίμηση θεμάτων ημερήσιας διάταξης ΓΣ (αρ. 39 παρ. 4 εδ. α΄, β΄, γ΄, ε΄, στ΄, 8, αρ. 35α παρ. 2 περίπτ. α΄, παρ. 3 εδ. δ΄, παρ. 4, αρ. 58α περιπτ. γ΄)	122

2. Δικαίωμα του 5% για επιβολή ανακοινώσεως προς τακτική ΓΣ των καταβολών ή παροχών προς μέλη ΔΣ ή διευθυντές από κάθε σύμβαση ή άλλη αιτία (αρ. 39 παρ. 4 εδ. δ'-στ', 6, 8, 9, αρ. 35α παρ. 2 περίπτ. α', παρ. 3 εδ. δ', παρ. 4, αρ. 58α περιπτ. γ').....	123
3. Δικαίωμα του 20% για επιβολή παροχής πληροφοριών προς τη ΓΣ για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας (αρ. 39 παρ. 5, 6, 8, 9, αρ. 35α παρ. 2 περίπτ. α', παρ. 3 εδ. δ', παρ. 4)	123
4. Δικαίωμα πληροφόρησης μελών ΔΣ.....	124
B. Σκοπός	124
1. Σκοπός του ατομικού δικαιώματος πληροφόρησης (αρ. 39 παρ. 4 εδ. α') και του δικαιώματος πληροφόρησης της μικρής μειοψηφίας του 5% (αρ. 39 παρ. 4 εδ. δ')	124
2. Σκοπός του δικαιώματος πληροφόρησης της μεγάλης μειοψηφίας του 20% (αρ. 39 παρ. 5).....	126
3. Συγκριτική αξιολόγηση δικαιώματος πληροφόρησης ατομικού και μικρής μειοψηφίας αφενός και μεγάλης μειοψηφίας αφετέρου	126
Γ. Δικαιούχοι	127
1. Δικαιούχοι του ατομικού δικαιώματος πληροφόρησης του αρ. 39 παρ. 4 εδ. α' (πληροφόρηση για θέματα ημερήσιας διάταξης σε τακτική ή έκτακτη ΓΣ).....	127
2. Δικαιούχοι του δικαιώματος πληροφόρησης της μικρής μειοψηφίας του 5% του αρ. 39 παρ. 4 εδ. δ' (ανακοίνωση καταβολών ή παροχών διείσδυσης σε μέλη ΔΣ ή διευθυντές σε τακτική ΓΣ).....	127
3. Δικαιούχοι του δικαιώματος πληροφόρησης της μεγάλης μειοψηφίας του 20% του αρ. 39 παρ. 5 (πληροφόρηση για πορεία εταιρικών υποθέσεων και περιουσιακή κατάσταση εταιρείας σε τακτική ή έκτακτη ΓΣ)	127
4. Γενικά για τους δικαιούχους μετόχους όλων των περιπτώσεων.....	127
Δ. Τύπος και υποβολή αιτήσεως με αποδεικτικά μετοχικής ιδιότητας	128
E. Περιεχόμενο αιτήσεως	129
1. Παροχή συγκεκριμένων πληροφοριών για θέματα ημερήσιας διάταξης σε τακτική ή έκτακτη ΓΣ (αρ. 39 παρ. 4 εδ. α').....	129
α. Αίτηση συγκεκριμένων πληροφοριών	129
β. Πληροφορίες χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης	130
γ. Σχέση πληροφοριών με τις υποθέσεις της εταιρείας	131
δ. Ενιαία απάντηση σε περισσότερες αιτήσεις (αρ. 39 παρ. 4 εδ. β')	131
ε. Πληροφόρηση μέσω εταιρικής ιστοσελίδας (αρ. 39 παρ. 4 εδ. γ').....	131

2. Ανακοίνωση καταβολών ή παροχών διείσδυσης από κάθε αιτία ή σύμβαση σε μέλη ΔΣ ή διευθυντές σε τακτική ΓΣ (αρ. 39 παρ. 4 εδ. δ')	132
3. Πληροφόρηση για πορεία εταιρικών υποθέσεων και περιουσιακή κατάσταση εταιρείας σε τακτική ή έκτακτη ΓΣ (αρ. 39 παρ. 5)	137
ΣΤ. Χρόνος υποβολής	138
Ζ. Απόδειξη μετοχικής ιδιότητας και αριθμού μετοχών (αρ. 39 παρ. 8)	140
Η. Μη παρουσία στη ΓΣ	141
Θ. Παραίτηση	142
Ι. Περιεχόμενο – Έννομα αποτελέσματα – Παρεχόμενες πληροφορίες	142
1. Αρμόδιο όργανο	142
2. Παροχή μετά από εκπρόθεσμη αίτηση	142
3. Παρεχόμενες πληροφορίες	143
ΙΑ. Παροχή πληροφοριών ενώπιον ΓΣ	145
ΙΒ. Παροχή των πληροφοριών προφορικά ή εγγράφως	145
ΙΓ. Αντίθετη απόφαση ΓΣ	146
ΙΔ. Υποχρέωση εχεμύθειας ΔΣ	146
ΙΕ. Δικαίωμα αναβολής (αρ. 39 παρ. 3)	146
ΙΣΤ. Νόμιμη άρνηση του ΔΣ προς παροχή πληροφοριών ένεκα αποχρώντος ουσιώδους λόγου, ως ενδεχομένως λόγω εκπροσώπησης στο ΔΣ υπό προϋποθέσεις (αρ. 39 παρ. 4 εδ. ε' και στ' και παρ. 5 εδ. β' και γ')	147
1. Έννοια αποχρώντος ουσιώδους λόγου	147
2. Εκπροσώπηση στο ΔΣ κατ' αρ. 18 παρ. 3 ή 6 ως ενδεχόμενος αποχρών ουσιώδους λόγος (αρ. 39 παρ. 4 εδ. στ' και αρ. 39 παρ. 5 εδ. γ')	149
3. Λήψη της αιτηθείσας πληροφόρησης κατά τρόπο επαρκή από τα εκπροσωπούμενα τη μειοψηφία μέλη ΔΣ (αρ. 39 παρ. 5 εδ. γ')	151
4. Διαδικασία και απόδειξη επίκλησης	152
ΙΖ. Δικαστική κρίση περί της συνδρομής ή μη αποχρώντος ουσιώδους λόγου άρνησης παροχής πληροφοριών που ζητήθηκαν από τη μικρή ή μεγάλη μειοψηφία κατ' αρ. 39 παρ. 4 εδ. δ' και παρ. 5 (αρ. 39 παρ. 6)	153
1. Προϋποθέσεις αιτήσεως	153
2. Αιτούντες – Απόδειξη μετοχικής ιδιότητας κατ' αρ. 39 παρ. 8	154
3. Καθών η αίτηση	156
4. Αρμοδιότητα – Διαδικασία – Παρέμβαση – Προθεσμία	156
5. Βάρος αποδείξεως	157
6. Περιεχόμενο δικαστικής κρίσης	157

7. Απόφαση – Ένδικα μέσα – Δεδικασμένο – Καταδίκη της ΑΕ σε παροχή των πληροφοριών (αρ. 39 παρ. 6 εδ. β΄).....	157
ΙΗ. Κυρώσεις.....	159
1. Αγωγή ακύρωσης αποφάσεως ΓΣ που ελήφθη χωρίς να παρασχεθούν οφειλόμενες πληροφορίες (αρ. 35α παρ. 2 περίπτ. α΄, παρ. 3 εδ. δ΄, παρ. 4).....	159
2. Αγωγή παροχής πληροφοριών.....	160
3. Αγωγή αποζημιώσεως (ΑΚ 914, ΑΚ 71).....	161
4. Ποινική ευθύνη μελών ΔΣ (αρ. 58α περιπτ. γ΄).....	162
ΙΘ. Καταστατικές ρυθμίσεις.....	162
Κ. Αίτηση παροχής πληροφοριών δυνάμει των γενικών διατάξεων περί επιδείξεως εγγράφων (αρ. 902-903 ΑΚ).....	163
ΚΑ. Κριτική – Προτάσεις.....	165
1. Καθιέρωση ατομικού δικαιώματος ενημερώσεως.....	165
2. Δικαστικός εξαναγκασμός του ΔΣ σε παροχή των πληροφοριών.....	165
3. Αναιτιολόγητη ή σιωπηρή άρνηση παροχής πληροφοριών από το ΔΣ ή παροχή μη προσηκουσών πληροφοριών.....	166
4. Αίτηση αναστολής λήψης εταιρικής αποφάσεως.....	166
5. Έλεγχος της προσήκουσας παροχής των πληροφοριών από το ΔΣ.....	167
6. Άσκηση πριν από οποιαδήποτε ΓΣ.....	167
7. Άσκηση εν όψει ασκήσεως οποιουδήποτε δικαιώματος μετόχου ή μειοψηφίας.....	167
8. Μη παρουσία των αιτούντων στη ΓΣ.....	168
9. Παροχή των πληροφοριών σε ΓΣ και κατ' εξαίρεσιν στους αιτούντες ή σε εκπρόσωπο αυτών.....	168
10. Έγγραφο γνωστοποίησης των πληροφοριών ή του λόγου αρνήσεως.....	168
11. Κατάργηση της προϋποθέσεως της μη εκπροσωπήσεως στο ΔΣ.....	169
ΚΒ. Χάρτης άσκησης δικαιώματος πληροφόρησης (αρ. 39 παρ. 4, 5, 6, 8, 9, αρ. 35α παρ. 2 περίπτ. α΄, παρ. 3 εδ. δ΄, παρ. 4, αρ. 58α περιπτ. γ΄) (Πίνακας).....	170
ΚΓ. Υποδείγματα για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης (αρ. 39 παρ. 4, 5, 6, 8, 9, αρ. 35α παρ. 2 περίπτ. α΄, παρ. 3 εδ. δ΄, παρ. 4, αρ. 58α περιπτ. γ΄).....	180
1. Υπόδειγμα αίτησης μετόχου που κατέχει μία μετοχή για πληροφόρηση σε σχέση με θέματα ημερήσιας διάταξης συγκεκριμένης επικείμενης ΓΣ (αρ. 39 παρ. 4 εδ. α΄).....	180
2. Υπόδειγμα αίτησης του 5% του κεφαλαίου προς την ΑΕ για ανακοίνωση καταβολών και παροχών της ΑΕ προς μέλη ΔΣ ή διευθυντές (αρ. 39 παρ. 4 εδ. δ΄).....	182

3. Υπόδειγμα αίτησης του 20% του κεφαλαίου για πληροφόρηση σχετικά με την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της ΑΕ (αρ. 39 παρ. 5).....	185
4. Υπόδειγμα άρνησης του ΔΣ να παράσχει πληροφόρηση (αρ. 39 παρ. 4 εδ. ε' και στ' και παρ. 5 εδ. β' και γ').....	188
5. Υπόδειγμα αίτησης του 5% του κεφαλαίου προς το δικαστήριο για αμφισβήτηση της άρνησης του ΔΣ να παράσχει πληροφόρηση (αρ. 39 παρ. 6 ΚΝ 2190/1920)	189
6. Υπόδειγμα αγωγής του 5% του κεφαλαίου προς το δικαστήριο για ακύρωση απόφασης ΓΣ λόγω μη νόμιμης άρνησης πληροφόρησης (αρ. 35α παρ. 2 περίπτ. α', παρ. 3 εδ. δ', παρ. 6, 7 ΚΝ 2190/1920).....	192

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 5% ΝΑ ΕΠΙΒΑΛΕΙ ΤΗ ΛΗΨΗ
ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΣΕΩΣ
(αρ. 39 παρ. 7)

A. Έννοια	197
B. Σκοπός	197
Γ. Προϋποθέσεις	198
1. Δικαιούχοι.....	198
2. Συμμετοχή στη ΓΣ.....	198
3. Θέμα περιεχόμενο στην ημερήσια διάταξη.....	198
4. Αδιάφορη η ύπαρξη προγενέστερης αίτησης.....	198
5. Υποβολή αιτήσεως.....	198
6. Απόδειξη μετοχικής ιδιότητας και αριθμού και ποσοστού μετοχών (αρ. 39 παρ. 8).....	199
Δ. Έννομα αποτελέσματα	199
E. Κυρώσεις	201
ΣΤ. Καταστατικές ρυθμίσεις	201
Z. Κριτική – Προτάσεις	202
H. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 5% να επιβάλει τη λήψη απόφασης ΓΣ κατόπιν ονομαστικής κλήσεως (αρ. 39 παρ. 7) (Πίνακας)	203
Θ. Υπόδειγμα για την άσκηση του δικαιώματος του 5% να επιβάλει τη λήψη απόφασης ΓΣ κατόπιν ονομαστικής κλήσεως (αρ. 39 παρ. 7)	204
Υπόδειγμα αίτησης του 5% του κεφαλαίου προς τη ΓΣ για λήψη απόφασης ΓΣ κατόπιν ονομαστικής κλήσεως (αρ. 39 παρ. 7)	204

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 10% ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΑΣΚΗΣΗΣ
ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΕ ΚΑΤΑ ΜΕΛΟΥΣ ΔΣ Ή ΤΡΙΤΟΥ ΑΣΚΟΥΝΤΟΣ
ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ
 (αρ. 22B σε συνδυασμό προς αρ. 22α και 35)

A. Δικαίωμα του 10% για επιβολή άσκησης αξιώσεων της ΑΕ κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ (αρ. 22B παρ. 1 -2, 4 σε συνδυασμό προς αρ. 22α και 35).....	213
1. Έννοια	213
2. Σκοπός	213
3. Προϋποθέσεις.....	217
α. Δικαιούχοι.....	217
β. Κρίσιμος χρόνος ύπαρξης μετοχικής ιδιότητας (αρ. 22B παρ. 1 εδ. γ')	217
γ. Ιδιότητα του προσώπου, κατά του οποίου στρέφεται η εταιρική αξίωση (αρ. 22B παρ. 4)	218
δ. Κρίσιμος χρόνος ύπαρξης ιδιότητας μέλους ΔΣ ή προσώπων που ασκούν εξουσίες του ΔΣ	219
ε. Υποβολή και περιεχόμενο της αίτησης	220
στ. Επιρροή αποφάσεων ΓΣ στη λειτουργία του δικαιώματος	221
i. Αντίθετη απόφαση ΓΣ	221
ii. Απόρριψη πρότασης για άσκηση εταιρικής αγωγής	221
iii. Προηγούμενη σύννομη απόφαση ΓΣ (αρ. 22α παρ. 2 εδ. γ' και παρ. 6)	221
iv. Παραίτηση ή συμβιβασμός (αρ. 22α παρ. 4).....	223
v. Απαλλαγή από ευθύνη αποζημίωσης (αρ. 35 παρ. 1).....	223
ζ. Παραγραφή (αρ. 22α παρ. 5)	224
η. Ύπαρξη αξιώσεως της ΑΕ κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ που πηγάζει από τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων	224
i. Παράβαση υποχρεώσεων.....	225
ii. Υπατιότητα.....	227
θ. Μη παραίτηση	230
4. Έννομα αποτελέσματα	230
5. Κυρώσεις.....	232
α. Αξίωση αποζημίωσης κατά των μελών του ΔΣ.....	232
β. Διορισμός ειδικών εκπροσώπων (αρ. 22B παρ. 3).....	232
6. Καταστατικές ρυθμίσεις.....	233
7. Κριτική – Προτάσεις.....	233
α. Καθιέρωση του δικαιώματος μειοψηφίας του αρ. 22B ως ατομικού δικαιώματος.....	233

β. Δικαίωμα επιδιώξεως της έμμεσης ζημίας του μετόχου ως κύρωση επί μη ασκήσεως ή μη συνεχίσεως της εταιρικής αγωγής.....	234
γ. Περιορισμός της εξαμήνης περιόδου αδράνειας του ΔΣ.....	234
δ. Καθιέρωση ειδικού δικαιώματος λήψεως ασφαλιστικών μέτρων προς διασφάλιση της εταιρικής αξίωσης.....	235
ε. Επιδίωξη της εταιρικής αξίωσης μετά την άσκηση της αγωγής.....	235
στ. Διεύρυνση πεδίου εφαρμογής του αρ. 22β.....	236
Β. Δικαίωμα του 10% για διορισμό ειδικών εκπροσώπων προς επιβολή άσκησης αξιώσεων της ΑΕ κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ (αρ. 22β παρ. 3 σε συνδυασμό προς αρ. 22α και 35)	237
1. Έννοια	237
2. Σκοπός	237
3. Προϋποθέσεις.....	238
α. Δικαιούχοι.....	238
β. Παρέλευση εξαμήνου από απόφαση ΓΣ ή από αίτηση μειοψηφίας για έγερση αγωγής.....	239
γ. Υποβολή αιτήσεως – Αρμόδιο δικαστήριο – Διαδικασία.....	240
δ. Προθεσμία.....	241
ε. Κώλυμα δεδικασμένου	241
στ. Κρίσιμος χρόνος ύπαρξης ιδιότητας μέλους ΔΣ.....	241
ζ. Βάσιμο και σκόπιμο της εταιρικής αγωγής	242
η. Κρίσιμος χρόνος ύπαρξης της μετοχικής ιδιότητας	242
θ. Μη παραίτηση.....	243
4. Έννομα αποτελέσματα	244
α. Δικαστικός διορισμός εκπροσώπου	244
β. Εξουσίες ειδικών εκπροσώπων	244
γ. Αντικατάσταση ειδικών εκπροσώπων	247
5. Καταστατικές ρυθμίσεις.....	247
6. Κριτική – Προτάσεις.....	247
α. Υποχρεωτικός διορισμός ειδικών εκπροσώπων από το δικαστήριο	248
β. Διεύρυνση εξουσιών των ειδικών εκπροσώπων του αρ. 22β παρ. 3	248
Γ. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 10% για επιβολή άσκησης αξιώσεων της ΑΕ κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ και για διορισμό ειδικών εκπροσώπων (αρ. 22β σε συνδυασμό προς αρ. 22α και 35) (Πίνακας).....	249

Δ. Υποδείγματα για την άσκηση του δικαιώματος του 10% για επιβολή άσκησης αξιώσεων της ΑΕ κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ και για διορισμό ειδικών εκπροσώπων (αρ. 22B σε συνδυασμό προς αρ. 22α και 35).....	252
1. Υπόδειγμα αίτησης του 10% του κεφαλαίου προς την ΑΕ για άσκηση αξιώσεων της ΑΕ κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ (αρ. 22B παρ. 1-2 σε συνδυασμό προς αρ. 22α και 35).....	252
2. Υπόδειγμα αίτησης του 10% του κεφαλαίου προς το δικαστήριο για διορισμό ειδικών εκπροσώπων προς άσκηση των αξιώσεων της ΑΕ κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ (αρ. 22B παρ. 3)	255

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 1/3, 10% Ή 5% ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΜΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΓΙΑ ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΕ ΜΕ ΜΕΛΗ ΔΣ, ΑΣΚΟΥΝΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΕ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (αρ. 23α και 58α περιπτ. β' και αρ. 32 Ν. 4308/2014)

A. Έννοια.....	267
1. Δικαίωμα αρνησικυρίας	267
2. Ευαίσθητα πρόσωπα	267
3. Εξαιρέσεις – Μη εφαρμογή	268
α. Απόλυτη απαγόρευση	268
β. Άρση απαγόρευσης χωρίς άδεια λόγω του είδους της συναλλαγής ως τρέχουσας.....	268
4. Ειδικά ζητήματα σε μονοπρόσωπη ΑΕ	269
5. Κριτήρια απαγορεύσεων.....	269
6. Αντικρουόμενοι σκοποί και συμφέροντα.....	269
7. Κλιμάκωση απαγορεύσεων και ισχύος μειοψηφίας	269
B. Σκοπός.....	270
Γ. Κατηγορίες συμβάσεων που εμπίπτουν στη διάταξη του αρ. 23α	272
1. Δάνεια της ΑΕ προς τα ευαίσθητα πρόσωπα του αρ. 23α παρ. 5 (αρ. 23α παρ. 1α εδ. α') – Απαγόρευση και απόλυτη ακυρότητα	272
2. Παροχή πιστώσεων της ΑΕ προς τα ευαίσθητα πρόσωπα του αρ. 23α παρ. 5 (αρ. 23α παρ. 1α εδ. β') – Απαγόρευση και απόλυτη ακυρότητα.....	273
3. Παροχή εγγυήσεων ή ασφαλειών από την ΑΕ υπέρ των ευαίσθητων προσώπων του αρ. 23α παρ. 5 προς τρίτους – Απαγόρευση και απόλυτη ακυρότητα (αρ. 23α παρ. 1α εδ. β') – Κατ' εξαίρεση εγκυρότητα (αρ. 23α παρ. 1β).....	273

α. Εξυπηρέτηση εταιρικού συμφέροντος [αρ. 23α παρ. 1β (αα)].....	273
β. Δικαίωμα αναγωγής της ΑΕ [αρ. 23α παρ. 1β (ββ)]	273
γ. Προτεραιότητα ικανοποίησης πιστωτών ΑΕ [αρ. 23α παρ. 1β (γγ)]	273
δ. Απόφαση ΓΣ περί παροχής αδείας [αρ. 23α παρ. 1β (δδ)] και ελάχιστο περιεχόμενο αυτής (αρ. 23α παρ. 1γ)	273
ε. Έκθεση ΔΣ προς τη ΓΣ [αρ. 23α παρ. 1β (δδ)]	274
στ. Δικαίωμα αρνησικυρίας της μειοψηφίας του 10% ή του 5% του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου [αρ. 23α παρ. 1β (δδ)]	274
ζ. Δημοσιότητα απόφασης ΓΣ περί παροχής άδειας – Έναρξη ισχύος απόφασης (αρ. 23α παρ. 1γ)	275
4. Κάθε σύμβαση της ΑΕ με τα ευαίσθητα πρόσωπα του αρ. 23α παρ. 5 πλην, αφενός, δανείων και παροχής πιστώσεων από την ΑΕ προς αυτούς και εγγυήσεων ή ασφαλειών της ΑΕ υπέρ αυτών προς τρίτους και πλην, αφετέρου, συμβάσεων εντός ορίων τρέχουσας συναλλαγής (αρ. 23α παρ. 2, 3, 4) – Απαγόρευση και ακυρότητα (αρ. 23α παρ. 2 εδ. α') – Κατ' εξαίρεση εγκυρότητα (αρ. 23α παρ. 2 εδ. α', παρ. 3, 4).....	275
5. Κάθε σύμβαση με τα ευαίσθητα πρόσωπα του αρ. 23α παρ. 5, πλην δανείων ή παροχής πιστώσεων από την ΑΕ προς αυτά και πλην εγγυήσεων ή ασφαλειών από την ΑΕ υπέρ αυτών προς τρίτους, ευρισκόμενη εντός των ορίων των τρεχουσών συναλλαγής της ΑΕ – Κατ' εξαίρεση εγκυρότητα και χωρίς άδεια της ΓΣ (αρ. 23α παρ. 2 εδ. β') – Επιφύλαξη εφαρμογής αρ. 23α παρ. 2 εδ. γ' για τις εισηγμένες	276
6. Εξαιρέσεις επί εισηγμένης ΑΕ (αρ. 23α παρ. 2 εδ. γ')	277
Δ. Ευαίσθητα πρόσωπα (αρ. 23α παρ. 5)	277
1. Τα μέλη του ΔΣ (αρ. 23α παρ. 5 εδ. α')	277
2. Τα πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί της εταιρείας (αρ. 23α παρ. 5 εδ. α' και β')	279
3. Σύζυγοι και συγγενείς (αρ. 23α παρ. 5 εδ. α')	282
4. Ελεγχόμενα νομικά πρόσωπα (αρ. 23α παρ. 5 εδ. α')	282
5. Καταστατικώς οριζόμενα πρόσωπα (αρ. 23α παρ. 5 εδ. γ').....	282
6. Συμβάσεις του αρ. 23α παρ. 1 μεταξύ προσώπων υποκείμενων σε ενοποίηση ή παρεχόμενες προς πρόσωπα υποκείμενα σε ενοποίηση (αρ. 23α παρ. 5 εδ. δ')	283
Ε. Επέκταση απαγορεύσεων του αρ. 23α παρ. 1-2 σε άλλα πρόσωπα πλην της ΑΕ (αρ. 23α παρ. 6).....	284
1. Νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα από την ΑΕ	284
2. Ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες, στις οποίες η ΑΕ είναι ομόρρυθμος εταίρος	287
3. Συμβάσεις εγγυήσεων ή ασφαλειών που παρέχονται από τα λοιπά πρόσωπα του αρ. 23α παρ. 6	288

ΣΤ. Συμβάσεις μονοπρόσωπης ΑΕ με τον μοναδικό μέτοχο αυτής πλην δανείων, παροχής πιστώσεων, εγγυήσεων ή ασφαλειών και πλην τρεχουσών συναλλαγών (αρ. 23α παρ. 7).....	288
1. Συμβαλλόμενοι	289
2. Καταλαμβανόμενες συμβάσεις – Εξαιρέσεις	289
3. Έννομες συνέπειες.....	290
Ζ. Οι κατ' ιδίαν προϋποθέσεις άσκησης των δικαιωμάτων μειοψηφίας του αρ. 23α παρ. 1β, 3 και 4.....	291
1. Δικαιούχοι.....	291
2. Επικείμενη απόφαση ΓΣ για έγκριση σύμβασης	292
3. Αντισυμβαλλόμενος της ΑΕ	292
4. Κρίσιμος χρόνος υπάρξεως της ιδιότητας του μέλους ΔΣ, του προσώπου που ασκεί έλεγχο επί της ΑΕ ή του συζύγου ή συγγενούς	292
5. Φύση σύμβασης.....	293
6. Δάνεια, πιστώσεις, εγγυήσεις, ασφάλειες (αρ. 23α παρ. 1)	294
α. Δάνεια	294
β. Πιστώσεις	295
γ. Εγγυήσεις και ασφάλειες	296
7. Τρέχουσες συναλλαγές της ΑΕ με τρίτους (αρ. 23α παρ. 2 εδ. β')	296
8. Συμβάσεις που χρήζουν ειδικής εγκρίσεως από τη ΓΣ (αρ. 23α παρ. 2 εδ. α' και παρ. 3 και 4)	299
9. Συμβιβασμός και παραίτηση από αξιώσεις κατά μέλους ΔΣ (αρ. 22α παρ 4).....	302
10. Αμοιβή ή αποζημίωση σε μέλος ΔΣ (αρ. 24).....	302
11. Μεταβίβαση στοιχείων του ενεργητικού προς την ΑΕ από ευαίσθητα πρόσωπα (αρ. 10).....	304
12. Συμβάσεις εκτός εταιρικού σκοπού (αρ. 2 παρ. 1 εδ. α') ή αντίθετες προς το καταστατικό της ΑΕ.....	304
13. Μονομερείς δικαιοπραξίες.....	305
14. Αδιάφορος ο τυχόν επωφελής ή ετεροβαρής υπέρ της ΑΕ χαρακτήρας της σύμβασης.....	305
15. Χρόνος σύναψης σύμβασης	306
16. Προηγούμενη ειδική άδεια ΓΣ	306
α. Τακτική ή έκτακτη ΓΣ.....	306
β. Συνήθης απαρτία και πλειοψηφία.....	306
γ. Ψήφος αντισυμβαλλομένου	307
δ. Άδεια ΓΣ πριν ή μετά τη σύναψη της σύμβασης μεταξύ ΑΕ και ευαίσθητου προσώπου (αρ. 23α παρ. 3 και 4)	307
ε. Ειδική άδεια.....	309

στ. Μονοπρόσωπη ΑΕ	310
17. Αντίθεση μειοψηφίας	311
Η. Έννομα αποτελέσματα άσκησης των δικαιωμάτων μειοψηφίας του αρ. 23α παρ. 1β, 3 και 4.....	312
1. Ακυρότητα απόφασης ΓΣ	312
2. Ακυρότητα σύμβασης.....	312
α. Ακυρότητα.....	312
β. Απόλυτος χαρακτήρας της ακυρότητας	313
γ. Μη εκτέλεση σύμβασης	314
δ. Βάρος αποδείξεως	314
ε. Καταχρηστική επίκληση ακυρότητας	314
στ. Αδικοιολόγητος πλουτισμός	315
ζ. Μονοπρόσωπη ΑΕ.....	315
Θ. Κυρώσεις.....	316
1. Ποινικές κυρώσεις (αρ. 58α περιπτ. β΄).....	316
2. Αστική ευθύνη.....	316
Ι. Καταστατικές ρυθμίσεις	317
ΙΑ. Κριτική – Προτάσεις.....	318
1. Διεύρυνση του κύκλου των υπόπτων προσώπων του αρ. 23α παρ. 5	318
2. Απαγόρευση με κριτήριο το πρόσωπο του αντισυμβαλλόμενου – Εισαγωγή του κριτηρίου του εταιρικού συμφέροντος	318
3. Δικαιολόγηση της άρνησης από τη μειοψηφία.....	319
ΙΒ. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 1/3, 10% ή 5% του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου για παρακώλυση σύναψης συμβάσεων της ΑΕ με μέλη ΔΣ, ασκούντες έλεγχο επί της ΑΕ και λοιπά πρόσωπα (αρ. 23α και 58α περιπτ. β΄ ΚΝ 2190/1920 και αρ. 32 Ν. 4308/2014) (Πίνακας)	320
ΙΓ. Υποδείγματα για την άσκηση του δικαιώματος του 1/3, 10% ή 5% του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου για παρακώλυση σύναψης συμβάσεων (αρ. 23α ΚΝ 2190/1920)	328
1. Υπόδειγμα άσκησης δικαιώματος αρνησιkurίας (veto) από τη μειοψηφία του 1/3 του εκπροσωπούμενου σε ΓΣ κεφαλαίου για παροχή άδειας σε επικείμενη σύναψη σύμβασης με ευαίσθητα πρόσωπα (αρ. 23α παρ. 2-3)	328
2. Υπόδειγμα άσκησης δικαιώματος αρνησιkurίας (veto) από τη μειοψηφία του 5% του εκπροσωπούμενου σε ΓΣ κεφαλαίου για παροχή άδειας σε συναφθείσα σύμβαση με ευαίσθητα πρόσωπα (αρ. 23α παρ. 2, 4).....	331

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 20% ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΜΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΓΙΑ ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ Ή ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΜΕΛΟΥΣ ΔΣ Ή ΤΡΙΤΟΥ
ΑΣΚΟΥΝΤΟΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΣ
(αρ. 22α παρ. 4 και 6 και 35 παρ. 1 εδ. β')

A. Έννοια	338
B. Σκοπός	338
Γ. Προϋποθέσεις	340
1. Δικαιούχοι.....	340
2. Επικείμενη απόφαση ΓΣ για συγκατάθεση σε συμβιβασμό ή παραίτηση της ΑΕ από αξίωση αποζημίωσης της ΑΕ κατά μελών ΔΣ ή κατά τρίτων ασκούντων εξουσίες του ΔΣ	340
α. Νομίμως συνεδριάζουσα ΓΣ.....	341
β. Ημερήσια διάταξη ΓΣ	341
γ. Πάροδος διετίας από τη γένεση της αξίωσης	341
δ. Δανειστής και οφειλέτης αξιώσεως	342
ε. Φύση αξιώσεως.....	344
στ. Συγκατάθεση ΓΣ.....	344
ζ. Απόφαση ΔΣ	347
3. Συμμετοχή μειοψηφίας στη ΓΣ.....	348
4. Εναντίωση συμμετέχουσας μειοψηφίας.....	348
Δ. Έννομα αποτελέσματα – Κυρώσεις	349
1. Διάκριση της απόφασης ΓΣ από την παραίτηση ή τον συμβιβασμό.....	349
2. Απόλυτη ακυρότητα απόφασης ΓΣ	350
3. Ακυρότητα σύμβασης συμβιβασμού ή παραίτησεως.....	352
4. Ευθύνη οργάνων εκπροσώπησης.....	352
5. Ανίσχυρο απαλλαγής μελών ΔΣ με άλλες αποφάσεις ΓΣ (αρ. 35 παρ. 1 εδ. β')	353
E. Καταστατικές ρυθμίσεις	355
ΣΤ. Κριτική – Προτάσεις	356
Ζ. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 20% του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου για παρακώλυση παραίτησης ή συμβιβασμού της ΑΕ σχετικά με αξιώσεις αποζημίωσης κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ (αρ. 22α παρ. 4 και 6 και 35 παρ. 1 εδ. β') (Πίνακας)	357

Η. Υπόδειγμα για την άσκηση του δικαιώματος του 20% του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου για παρακώλυση παραίτησης ή συμβιβασμού της ΑΕ σχετικά με αξιώσεις αποζημιώσεως κατά μέλους ΔΣ ή τρίτου ασκούντος εξουσίες του ΔΣ (αρ. 22α παρ. 4 και 6 και 35 παρ. 1 εδ. β').....	358
Υπόδειγμα άσκησης δικαιώματος αρνησικυρίας (veto) από τη μειοψηφία του 20% του εκπροσωπούμενου σε ΓΣ κεφαλαίου για παραίτηση ή συμβιβασμό ΔΣ (αρ. 22α παρ. 4, 6)	358

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 10% ΓΙΑ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΓΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΥΠΕΡΟΓΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ Ή ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΣΕ ΜΕΛΟΣ ΔΣ

(αρ. 24 παρ. 2 εδ. β' σε συνδυασμό προς 24 παρ. 1, 24 παρ. 2 εδ. α' και 24 παρ. 3)

Α. Έννοια	364
Β. Σκοπός	365
Γ. Προϋποθέσεις	366
1. Δικαιούχοι.....	366
2. Απόφαση ΓΣ περί χορηγήσεως αμοιβής ή αποζημίωσης σε μέλη ΔΣ	367
α. Απόφαση τακτικής ΓΣ	367
β. Ειδική απόφαση	368
γ. Κρίσιμος χρόνος λήψης απόφασης ΓΣ	369
3. Αμοιβή ή αποζημίωση προς μέλος ΔΣ.....	370
α. Αμοιβή δυνάμει της οργανικής σχέσης	370
β. Αμοιβή μη προερχόμενη από τα εταιρικά κέρδη ή προερχόμενη από τα εταιρικά κέρδη, αλλά μη καθοριζόμενη στο καταστατικό	372
γ. Αμοιβή μη καθοριζόμενη κατά ποσό στο καταστατικό	374
δ. Έννοια αμοιβής	377
ε. Διακριτική ευχέρεια ΓΣ για τον καθορισμό της αμοιβής	378
στ. Κρίσιμος χρόνος ιδιότητας μέλους ΔΣ	378
4. Αντίρρηση δικαιούχου	379
Δ. Έννομα αποτελέσματα	379
1. Γέννηση δικαιώματος μέλους ΔΣ	379
2. Γέννηση ατομικού δικαιώματος κάθε μετόχου για κατάθεση αγωγής	380
α. Ενάγων.....	381
β. Εναγόμενος.....	381

γ. Αίτημα.....	381
δ. Προθεσμία έγερσης αγωγής.....	382
ε. Αμοιβή υπέρογκη κατ' αγαθή κρίση.....	382
Ε. Κυρώσεις.....	383
1. Αξίωση ΑΕ για επιστροφή ληφθέντων.....	383
2. Απώλεια αξιώσεως μέλους ΔΣ για το μη καταβληθέν μέρος.....	384
3. Ευθύνη μελών ΔΣ.....	384
ΣΤ. Καταστατικές ρυθμίσεις	384
Ζ. Κριτική – Προτάσεις.....	384
1. Πεδίο εφαρμογής.....	384
2. Έννοια αμοιβής.....	385
3. Πληροφόρηση μετόχων	386
4. Προθεσμία ασκήσεως αιτήσεως δικαστικής μειώσεως της αμοιβής	386
5. Ποσοστό επί του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου.....	386
Η. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 10% για διατύπωση αντιρρήσεων κατά αποφάσεως ΓΣ για καταβολή υπέρογκης αμοιβής ή αποζημίωσης σε μέλος ΔΣ (αρ. 24 παρ. 2 εδ. β') (Πίνακας).....	387
Θ. Υπόδειγμα άσκησης του δικαιώματος του 10% για διατύπωση αντιρρήσεων κατά αποφάσεως ΓΣ για καταβολή υπέρογκης αμοιβής ή αποζημίωσης σε μέλος ΔΣ (αρ. 24 παρ. 2 εδ. β' σε συνδυασμό προς 24 παρ. 1, 24 παρ. 2 εδ. α' και 24 παρ. 3).....	388
Υπόδειγμα διατύπωσης αντιρρήσεων από το 10% του εκπροσωπούμενου σε τακτική ΓΣ κεφαλαίου σε υπέρογκη αμοιβή ή αποζημίωση μέλους ΔΣ (αρ. 24 παρ. 2 εδ. β')	388

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΣΚΟΥΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΣΤΟ ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 5% Ή ΤΟΥ 20% ΓΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗ
ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗΝ ΑΕ

(αρ. 40 παρ. 1 εδ. α', 2, 3, 4, 40α, 39α παρ. 1,
63 παρ. 1 εδ. α', 63 παρ. 3, 63β, 63γ)

Α. Δικαίωμα του 5% για πρόκληση ειδικού εκτάκτου ελέγχου στην ΑΕ (αρ. 40 παρ. 1 εδ. α', 2, 4, 40α, 39α παρ. 1, 63 παρ. 1 εδ. α', 63 παρ. 3, 63β, 63γ).....	401
---	------------

1. Έννοια	401
α. Το δικαίωμα του αρ. 40 παρ. 1 εδ. α'	401
β. Είδη ελέγχου ΑΕ.....	401
i. Τακτικός έλεγχος ή έλεγχος πλειοψηφίας.....	401
ii. Έλεγχος διοικήσεως ή κρατική εποπτεία.....	402
iii. Έκτακτος ή δικαστικός έλεγχος (ενίοτε έλεγχος μειοψηφίας)	403
2. Σκοπός	404
α. Ανάγκη ελέγχου	404
β. Όργανο εκτάκτου ελέγχου.....	405
i. Μέτοχος.....	405
ii. ΓΣ.....	406
iii. Διοίκηση.....	406
iv. Τακτικοί ελεγκτές	407
v. Έκτακτοι ελεγκτές	407
γ. Πρόκληση ελέγχου από το 5% του κεφαλαίου (αρ. 40 παρ. 1 περίπτ. α')	407
δ. Υποβολή αίτησης εντός τριετίας.....	408
ε. Απόδειξη κατοχής μετοχών (αρ. 40 παρ. 4).....	408
στ. Καταγγελία συγκεκριμένων πράξεων (αρ. 40 παρ. 1 περίπτ. α' και παρ. 2).....	408
ζ. Αποκλειστική δωσδικία έδρας ΑΕ.....	408
η. Κοινοποίηση του πορίσματος στους αιτούντες και στις αρχές (αρ. 40α παρ. 3)	409
3. Προϋποθέσεις.....	409
α. Δικαιούχοι (αρ. 40 παρ. 1 περίπτ. α')	409
β. Ελεγκτέα πρόσωπα	410
γ. Αίτηση.....	411
i. Μονομελές Πρωτοδικείο έδρας (αρ. 40 παρ. 1 και αρ. 788 ΚΠολΔ).....	411
ii. Διαδικασία εκουσίας δικαιοδοσίας και ασφαλιστικών μέτρων	411
iii. Διάδικοι.....	412
iv. Κοινοποιήσεις	412
v. Αίτημα	413
vi. Ένδικο μέσα	413
vii. Κώλυμα δεδικασμένου	414
δ. Πιθανολόγηση παραβάσεων με καταγγελία πράξεων (αρ. 40 παρ. 2).....	414
i. Είδος παραβάσεων	414
ii. Πιθανολόγηση παραβιαζουσών πράξεων.....	415
iii. Πιθανολογούμενες παραβιάζουσες πράξεις	416
iv. Χρόνος διενέργειας πράξεων	421
v. Χρόνος ισχύος παραβιαζομένων διατάξεων.....	423
vi. Υπαίτια παράβαση.....	423
vii. Παράβαση ζημιογόνος για την ΑΕ	423
ε. Προηγούμενος τακτικός έλεγχος.....	423

στ. Προηγούμενη έγκριση διαχείρισης και απαλλαγή του ΔΣ από ευθύνη κατ' αρ. 35	423
ζ. Εκπροσώπηση αιτούντων στο ΔΣ δυνάμει του αρ. 18 παρ. 3 ή 6 (αρ. 40 παρ. 5)	424
η. Κατοχή μετοχών (αρ. 40 παρ. 4).....	427
θ. Μη παραίτηση.....	428
ι. Αδιάφορη η έγκρισή της	428
4. Περιεχόμενο – Έννομα αποτελέσματα.....	428
α. Διαταγή ελέγχου (αρ. 40 παρ. 2 εδ. α').....	428
β. Κοινοποίηση αποφάσεως.....	428
γ. Αντικείμενο ελέγχου	429
δ. Έκτακτοι ελεγκτές	430
i. Διορισμός από δικαστήριο (αρ. 40α παρ. 1 εδ. α').....	430
ii. Διοριζόμενα πρόσωπα (αρ. 40α παρ. 1 εδ. α' και αρ. 40α παρ. 2 εδ. α').....	430
iii. Ορισμός προθεσμίας ολοκλήρωσης ελέγχου (αρ. 40α παρ. 4).....	430
iv. Νομική φύση.....	430
v. Εφαρμοστέο δίκαιο	431
vi. Κωλύματα διορισμού.....	431
vii. Αποδοχή διορισμού.....	431
viii. Υποχρέωση εχεμύθειας.....	431
ε. Αντικατάσταση ελεγκτών (αρ. 40α παρ. 4)	432
στ. Αμοιβή ελεγκτών – Υπόχρεος καταβολής της (αρ. 40α παρ. 1 εδ. β'-γ' και αρ. 40α παρ. 2 εδ. β'-δ').....	433
ζ. Δικαιώματα ελεγκτών και αντίστοιχες υποχρεώσεις της ΑΕ κατά τον έλεγχο	433
i. Ανοχή πράξεων ελέγχου.....	433
ii. Γενική πρόσβαση σε βιβλία και στοιχεία.....	433
iii. Ειδική υποχρέωση επίδειξης ή παράδοσης βιβλίων και στοιχείων	434
iv. Αυτοτελής έρευνα σε βάρος τρίτων.....	434
η. Ολοκλήρωση ελέγχου – Υποβολή πορίσματος (αρ. 40α παρ. 3)	435
θ. Λήψη αντιγράφων.....	436
ι. Δικαστικά έξοδα.....	436
ια. Δεδικασμένο	436
ιβ. Ένδικα μέσα – Μεταρρύθμιση	436
ιγ. Σχέση του αρ. 40 με το αρ. 69 ΑΚ περί διορισμού προσωρινού ΔΣ.....	437
5. Κυρώσεις.....	437
α. Κυρώσεις κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου	437
i. Ποινικές κυρώσεις	437
ii. Αστικές κυρώσεις.....	438
β. Κυρώσεις βάσει των ευρημάτων του ελέγχου	439
i. Ενέργειες ελεγκτών	439

ii. Ενέργειες εποπτεύουσας αρχής.....	439
iii. Ενέργειες της μειοψηφίας.....	439
6. Καταστατικές ρυθμίσεις – Μείωση του απαιτούμενου ποσοστού στο ήμισυ (αρ. 40 παρ. 1 περίπτ. α' και παρ. 3 εδ. β')	439
7. Κριτική – Προτάσεις.....	441
α. Καθιέρωση ατομικού δικαιώματος ελέγχου	441
β. Δικαίωμα ελέγχου σε εταιρείες του ίδιου ομίλου	442
γ. Μείωση των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος	442
δ. Καταστατική μείωση του απαιτούμενου προς άσκηση του δικαιώματος ποσοστού κεφαλαίου.....	443
ε. Γνωστοποίηση του πορίσματος και στους λοιπούς μετόχους μειοψηφίας	443
στ. Κατάργηση της δυνατότητας αποκλεισμού του δικαιώματος λόγω εκπροσώπησης στο ΔΣ του αρ. 40 παρ. 5	445
ζ. Διεύρυνση του αντικειμένου του ελέγχου.....	445
η. Μείωση του χρόνου διάρκειας του ελέγχου.....	446
θ. Διεύρυνση εξουσιών ελεγκτών – Υποχρέωση ΑΕ προς διευκόλυνση του ελέγχου – Κυρώσεις.....	447
ι. Διάταξη ελέγχου ως ασφαλιστικού μέτρου.....	448
ια. Υποχρέωση εχεμύθειας ελεγκτών.....	448
ιβ. Κυρώσεις εις βάρος των ελεγκτών	448
B. Δικαίωμα του 1/5 για πρόκληση γενικού εκτάκτου ελέγχου στην ΑΕ (αρ. 40 παρ. 3-4, 40α, 39α παρ. 1, 63 παρ. 1 εδ. α', 63 παρ. 3, 63β, 63γ).....	449
1. Έννοια	449
2. Σκοπός	449
3. Προϋποθέσεις.....	450
α. Δικαιούχοι.....	450
β. Άσκηση διοίκησης των εταιρικών υποθέσεων κατ' αντίθεση προς τους κανόνες της χρηστής και συνετής διαχείρισης.....	450
i. Παράβαση κανόνων χρηστής και συνετής διαχείρισης.....	450
ii. Πιστευτό παραβάσεως	453
iii. Συναγωγή παραβάσεως από την όλη πορεία της εταιρείας	453
iv. Εξέταση κερδοφορίας ή ζημιών σε σχέση με το σύνολο της εταιρικής δραστηριότητας	455
v. Χρόνος διενέργειας πράξεων και υποβολής αίτησης μεγάλης μειοψηφίας	456
γ. Αντικείμενο ελέγχου	457
4. Λοιπά ζητήματα	457
Γ. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 5% ή του 20% για πρόκληση εκτάκτου ελέγχου στην ΑΕ (αρ. 40 παρ. 1 εδ. α', 2, 3, 4, 40α, 39α παρ. 1, 63 παρ. 1 εδ. α', 63 παρ. 3, 63β, 63γ) (Πίνακας)	458

Δ. Υποδείγματα για την άσκηση του δικαιώματος του 5% ή του 20% για πρόκληση εκτάκτου ελέγχου στην ΑΕ (αρ. 40 παρ. 1 εδ. α', 2, 3, 4, 40α, 39α παρ. 1, 63 παρ. 1 εδ. α', 63 παρ. 3, 63β, 63γ).....	463
1. Υπόδειγμα αίτησης μετόχου ή μετόχων ΑΕ που εκπροσωπούν το 5% του μετοχικού κεφαλαίου προς το αρμόδιο δικαστήριο για επιβολή εκτάκτου ελέγχου (αρ. 40 παρ. 1α, 2, 4, 5).....	463
2. Υπόδειγμα αίτησης μετόχου ή μετόχων ΑΕ που εκπροσωπούν το 20% του μετοχικού κεφαλαίου προς το αρμόδιο δικαστήριο για επιβολή εκτάκτου ελέγχου (αρ. 40 παρ. 3, 4, 5).....	467

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 2% Ή ΤΟΥ 5% ΓΙΑ ΑΚΥΡΩΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΓΣ ΑΕ – ΑΚΥΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΥΠΟΣΤΑΤΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΣ ΑΕ

(αρ. 35α, 35β, 35γ, 58α περίπτ. στ', 77 παρ. 1 περίπτ. β' και 86 παρ. 1)

A. Σκοπός των διατάξεων των αρ. 35α, 35β και 35γ	480
B. Δικαίωμα της μειοψηφίας του 2% ή του 5% για ακύρωση αποφάσεων ΓΣ (αρ. 35α)	482
1. Λόγοι ακύρωσης (αρ. 35α παρ. 1-2)	482
α. Διαδικασία αντίθετη στον νόμο	482
β. Διαδικασία αντίθετη στο καταστατικό	483
γ. Μη νόμιμη σύγκληση ΓΣ.....	483
i. Μη σύγκληση – Σύγκριση με περιπτώσεις ακυρότητας	483
ii. Πρόσκληση από πρόσωπο που δεν είχε σχετική εξουσία	483
iii. Ελλιπής πρόσκληση	483
iv. Πρόσκληση μη προερχόμενη από την εταιρεία.....	484
v. Αιφνίδια μεταβολή του τρόπου πρόσκλησης σε προσωποπαγή ΑΕ.....	484
vi. Σύγκληση από αναρμόδια πρόσωπα	484
δ. Μη νόμιμη συγκρότηση ΓΣ	484
ε. Συμμετοχή ή αποκλεισμός μετόχου ή μη μετόχου από ΓΣ με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων	485
στ. Μη παροχή οφειλόμενων πληροφοριών	486
i. Νόμιμη αίτηση	486
ii. Οφειλόμενες πληροφορίες.....	487
iii. Μη χορήγηση	487
iv. Μη αναγκαίος ο επηρεασμός της απόφασης ΓΣ	487
ζ. Κατάχρηση εξουσίας πλειοψηφίας	487
i. Αντίθεση προς το εταιρικό συμφέρον.....	487
ii. Προσβολή συμφερόντων μειοψηφίας χωρίς αποχρώντα λόγο – Συνθήκες αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	488
iii. Προσβολή αρχής ίσης μεταχείρισης μετόχων	488

iv. Ανατροπή παραεταιρικών μετοχικών συμφωνιών	489
2. Η ακύρωση κατά τις γενικές διατάξεις (ΑΚ 140, 147, 150)	489
3. Επιφύλαξη εφαρμογής αρ. 35B περί ακυρότητας αποφάσεων ΓΣ και 35γ περί ανυποστάτου αποφάσεων ΓΣ (αρ. 35α παρ. 1 εδ. α') – Απόφαση υποστατή (αρ. 35γ παρ. 1)	491
4. Αιτούντες την ακύρωση (αρ. 35α παρ. 3).....	492
5. Περιορισμός του δικαιώματος – Ειδικές προϋποθέσεις ακύρωσης (αρ. 35α παρ. 5).....	494
α. Συμμετοχή σε ΓΣ μη δικαιούμενων προσώπων (αρ. 35α παρ. 5 περίπτ. α')	494
β. Άκυρες ή ακυρώσιμες επιμέρους ψήφοι (αρ. 35α παρ. 5 περίπτ. β')	495
γ. Ανακρίβεια, αοριστία ή πλημμέλειες πρακτικού ΓΣ (αρ. 35α παρ. 5 περίπτ. γ')....	496
δ. Ελάττωμα απόφασης ΔΣ για σύγκληση ΓΣ (αρ. 35α παρ. 5 περίπτ. δ').....	496
6. Ζημία και υπαιτιότητα της ΑΕ από την ακυρωτέα απόφαση.....	497
7. Έγκριση απόφασης ΓΣ από την εποπτεύουσα αρχή.....	497
8. Διάδικοι – Αρμόδιο δικαστήριο (αρ. 35α παρ. 6 και παρ. 7 εδ. α').....	497
9. Προθεσμία (αρ. 35α παρ. 7 εδ. α')	498
10. Μη παραίτηση ενάγοντος	498
11. Μη επικύρωση απόφασης ΓΣ.....	499
12. Μη ανάκληση απόφασης ΓΣ.....	499
13. Μετοχική ιδιότητα ως προϋπόθεση παραδεκτού αγωγής (αρ. 35α παρ. 8 εδ. α')	499
14. Μεταβίβαση μετοχών πριν από τη συζήτηση της αγωγής (αρ. 35α παρ. 8 εδ. β')	500
15. Κήρυξη ακυρότητας – Ισχύς απόφασης και προστασία καλόπιστων τρίτων (αρ. 35α παρ. 9 εδ. α' και γ').....	500
α. Γενική ισχύς έναντι πάντων (αρ. 35α παρ. 9 εδ. α').....	500
β. Αναδρομική ισχύς	501
γ. Διασφάλιση καλόπιστων τρίτων από ακυρωθείσα απόφαση ΓΣ (αρ. 35α παρ. 9 εδ. γ').....	501
16. Ακύρωση μέρους απόφασης (ΑΚ 181).....	502
17. Ακύρωση πράξεων εκτέλεσης της ακυρωθείσας απόφασης	502
18. Ένδικα μέσα	502
19. Απόρριψη αγωγής.....	503
20. Υποχρεώσεις ΔΣ μετά την ακύρωση της απόφασης της ΓΣ (αρ. 35α παρ. 9 εδ. β')	503
α. Γενική υποχρέωση ΔΣ.....	503
β. Προϋποθέσεις ενεργοποίησης υποχρέωσης ΔΣ	503
γ. Περιεχόμενο υποχρέωσης ΔΣ	503
δ. Συλλογική ή μη δράση μελών ΔΣ.....	504

ε. Ευθύνη μελών ΔΣ.....	504
στ. Εξαναγκασμός μελών ΔΣ σε λήψη των μέτρων.....	504
21. Καταργηθείσες ποινικές κυρώσεις κατά μελών ΔΣ (αρ. 58α περιπτ. στ').....	506
22. Ασφαλιστικά μέτρα (αρ. 35α παρ. 10).....	506
α. Αίτηση – Διάδικοι.....	506
β. Χρόνος διάταξης του ασφαλιστικού μέτρου (αρ. 35α παρ. 10 εδ. α').....	507
γ. Περιεχόμενο (αρ. 35α παρ. 10 εδ. γ').....	507
δ. Παροχή εγγύησης (αρ. 35α παρ. 10 εδ. δ').....	507
ε. Χρόνος άσκησης αγωγής (αρ. 35α παρ. 10 εδ. β').....	507
23. Δημοσιότητα (αρ. 35α παρ. 11).....	508
24. Δικαίωμα αποζημίωσης αντί ακύρωσης (αρ. 35α παρ. 4).....	508
α. Προϋποθέσεις.....	508
β. Διάδικοι – Αρμόδιο δικαστήριο – Προθεσμία (αρ. 35α παρ. 7).....	509
γ. Υποβολή αιτήματος με τις προτάσεις επί μεταβίβασης των μετοχών των αιτούντων (αρ. 35α παρ. 8 εδ. β').....	509
25. Καταστατικές ρυθμίσεις.....	509
26. Κριτική – Προτάσεις.....	510
α. Δημοσιότητα ακυρωτικής αγωγής και αποφάσεως.....	510
β. Δικαίωμα ακύρωσης και σε παρασπάντα και μη αντιταχθέντα μέτοχο.....	511
γ. Δικαίωμα ακύρωσης και σε άλλους μετόχους πέραν αυτών που ζήτησαν τις πληροφορίες.....	511
δ. Περιστολή προστασίας μειοψηφίας.....	511
ε. Ιδιαιτέρως βραχεία προθεσμία άσκησης αγωγής.....	512
στ. Τυπική κατάργηση διάταξης αρ. 58α περίπτ. στ'.....	512
Γ. Ακύρωση συγχώνευσης (αρ. 77 παρ. 1 περιπτ. β') και διάσπασης (αρ. 86 παρ. 1).....	513
Δ. Ακυρότητα απόφασης ΓΣ (αρ. 35β).....	514
1. Λόγοι ακυρότητας (αρ. 35β παρ. 1).....	514
α. Μη σύγκληση ΓΣ.....	514
β. Περιεχόμενο αντίθετο στον νόμο.....	515
γ. Περιεχόμενο αντίθετο στο καταστατικό.....	516
δ. Περιεχόμενο αντίθετο στα χρηστά ήθη.....	516
2. Απόφαση υποστατή (αρ. 35γ παρ. 1).....	516
3. Περιορισμός του δικαιώματος ακυρότητας επί μη προσήκουσας σύγκλησης ή μη σύγκλησης ΓΣ (αρ. 35β παρ. 2-3).....	517
α. Υπαρκτή αλλά μη προσήκουσα διαδικασία σύγκλησης (αρ. 35β παρ. 2).....	517
β. Αναγνώριση νομιμότητας σύγκλησης ΓΣ (αρ. 35β παρ. 3).....	517
4. Αιτούντες την αναγνώριση της ακυρότητας (αρ. 35β παρ. 4 εδ. α').....	518

α. Κάθε μέτοχος ατομικώς	518
β. Τρίτος	519
5. Διάδικοι – Αρμόδιο δικαστήριο (αρ. 35β παρ. 4).....	520
6. Προθεσμία (αρ. 35β παρ. 4).....	520
α. Ενιαύσια προθεσμία	520
β. Απρόθεσμη προβολή.....	521
γ. Αιτία διαφοροποίησης.....	521
δ. Αποσβεστική προθεσμία – Ίαση – Ακυρότητα κατ’ αρ. 180 ΑΚ.....	521
ε. Παρεμπίπτων έλεγχος	521
στ. Κατάχρηση δικαιώματος.....	522
7. Λήψη υπόψη αυτεπαγγέλτως (αρ. 35β παρ. 5).....	522
8. Μη παραίτηση ενάγοντος	522
9. Μη επικύρωση απόφασης ΓΣ (αρ. 183 ΑΚ).....	522
10. Μη ανάκληση απόφασης ΓΣ.....	523
11. Γενική ισχύς απόφασης έναντι πάντων	523
12. Ακυρότητα μέρους απόφασης (ΑΚ 181)	523
13. Ακυρότητα πράξεων εκτέλεσης της άκυρης απόφασης	523
14. Ένδικα μέσα	524
15. Απόρριψη αγωγής.....	524
16. Ασφαλιστικά μέτρα	524
17. Δημοσιότητα (αρ. 35β παρ. 6)	524
18. Καταστατικές ρυθμίσεις.....	524
19. Κριτική – προτάσεις	525
α. Ανυπόστατο μη συγκληθείσας Συνέλευσης	525
β. Πρόσκληση ΓΣ «προερχόμενη από την εταιρεία» κατ’ αρ. 35β παρ. 2.....	525
Ε. Ανυπόστατη απόφαση ΓΣ (αρ. 35γ).....	526
1. Λόγοι ανυποστάτου (αρ. 35γ παρ. 2).....	526
2. Μη εφαρμογή διατάξεων περί ακυρότητας και ακυρωσίας (αρ. 35γ παρ. 1)	526
3. Διάδικοι – Αρμόδιο δικαστήριο – Προθεσμία	526
4. Αδυναμία επικύρωσης	527
ΣΤ. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 2% ή του 5% για ακύρωση αποφάσεων ΓΣ ΑΕ – Άκυρες και ανυπόστατες αποφάσεις ΓΣ ΑΕ (αρ. 35α, 35β, 35γ, 58α περίπτ. στ’, 77 παρ. 1 περίπτ. β’ και 86 παρ. 1) (Πίνακας)	527

Z. Υποδείγματα για την άσκηση του δικαιώματος του 2% ή του 5% για ακύρωση αποφάσεων ΓΣ ΑΕ – Άκυρες και ανυπόστατες αποφάσεις ΓΣ ΑΕ (αρ. 35α, 35β, 35γ, 58α περίπτ. στ', 77 παρ. 1 περίπτ. β' και 86 παρ. 1)	536
1. Υπόδειγμα αγωγής ακύρωσης απόφασης ΓΣ (αρ. 35α)	536
2. Υπόδειγμα αγωγής αναγνώρισης άκυρης απόφασης ΓΣ (αρ. 35β)	540
3. Υπόδειγμα αγωγής αναγνώρισης ανυπόστατης απόφασης ΓΣ (αρ. 35γ).....	544

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 10% ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΣ
ΑΝΑΚΛΗΣΕΩΣ ΜΕΛΟΥΣ ΔΣ ΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΟΣ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΟ
ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 18 ΠΑΡ. 3
(αρ. 18 παρ. 4 εδ. β')

A. Έννοια.....	551
B. Σκοπός	551
Γ. Απαγόρευση συνύπαρξης του δικαιώματος διορισμού μελών ΔΣ από τη μειοψηφία κατ' αρ. 18 παρ. 3 προς σύστημα εκλογής μελών ΔΣ βάσει καταλόγων κατ' αρ. 18 παρ. 6 (αρ. 18 παρ. 6 εδ. ε')	553
Δ. Ο διορισμός συμβούλων κατ' αρ. 18 παρ. 3 ως κώλυμα άσκησης δικαιώματος πληροφόρησης και εκτάκτου ελέγχου	554
1. Αποχρών ουσιώδης λόγος άρνησης παροχής πληροφοριών σε μέτοχο μειοψηφίας από το ΔΣ κατ' αρ. 39 παρ. 4 εδ. στ' και παρ. 5 εδ. γ'	554
2. Ευχέρεια απόρριψης αίτησης εκτάκτου ελέγχου ΑΕ κατ' αρ. 40 παρ. 5.	554
E. Προϋποθέσεις	555
1. Δικαιούχοι.....	555
2. Μέλος ΔΣ διορισθέν συμφώνως προς το αρ. 18 παρ. 3	555
3. Ύπαρξη σπουδαίου λόγου αφορώντος το πρόσωπο του διορισθέντος.....	555
4. Υποβολή αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο	556
5. Υποχρέωση κατάθεσης μετοχών.....	557
6. Μη παραίτηση	557
ΣΤ. Έννομα αποτελέσματα	557
1. Δυνατότητα δικαστικής ανάκλησης	557
2. Αναπλήρωση της θέσεως του ανακληθέντος	558
Z. Κυρώσεις.....	558
1. Ευθύνη ανακληθέντος	558
2. Ευθύνη διορίσαντος	559
H. Καταστατικές ρυθμίσεις.....	559

Θ. Κριτική – Προτάσεις	559
I. Χάρτης άσκησης του δικαιώματος του 10% για υποβολή αιτήσεως ανακλήσεως μέλους ΔΣ διορισθέντος από μέτοχο δυνάμει του αρ. 18 παρ. 3 (αρ. 18 παρ. 4 εδ. β') (Πίνακας)	561
ΙΑ. Υπόδειγμα για την άσκηση του δικαιώματος του 10% για υποβολή αιτήσεως ανακλήσεως μέλους ΔΣ διορισθέντος από μέτοχο δυνάμει του αρ. 18 παρ. 3 (αρ. 18 παρ. 4 εδ. β')	562
Υπόδειγμα αίτησης μειοψηφίας του 10% του κεφαλαίου για ανάκληση μέλους ΔΣ ορισθέντος από μέτοχο (αρ. 18 παρ. 4 εδ. β' ΚΝ 2190/1920).....	562

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 1/3 ΤΟΥ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΓΩΓΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΛΥΣΕΩΣ
ΜΗ ΕΙΣΗΓΜΕΝΗΣ ΑΕ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟ ΛΟΓΟ
(αρ. 48α παρ. 1-4, 8-9)

A. Αγωγή με αίτημα τη δικαστική λύση μη εισηγμένης εταιρείας (αρ. 48α παρ. 1)	568
1. Έννοια	568
2. Σκοπός	569
α. Στάθμιση συμφερόντων – Απεγκλωβισμός εταιρικών οικονομικών και κοινωνικών δυνάμεων – Προστασία μειοψηφίας	569
β. Δικαίωμα μειοψηφίας του 1/3 του καταβεβλημένου κεφαλαίου και ίσες εταιρικές συμμετοχές	570
γ. Δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη	571
δ. Δυνατότητα απεγκλωβισμού μετόχου μειοψηφίας μη εισηγμένης εταιρείας με αδικούσα πλειοψηφία.....	571
3. Προϋποθέσεις δικαστικής λύσεως (αρ. 48α παρ. 1, 2).....	573
α. Ύπαρξη σπουδαίου λόγου	574
β. Αδύνατη η συνέχιση της εταιρείας.....	574
γ. Προφανής η αδυναμία συνέχισης της εταιρείας	576
δ. Μόνιμη η αδυναμία συνέχισης της εταιρείας.....	576
ε. Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ σπουδαίου λόγου και αδυναμίας συνέχισης της εταιρείας	577
στ. Αδυναμία εκλογής ΔΣ ή αδυναμία λειτουργίας της εταιρείας λόγω ίσων συμμετοχών σε αυτήν (αρ. 48α παρ. 2).....	577
ζ. Αδιάφορη η υπαιτιότητα – Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος	579
η. Μη εισαγωγή των μετοχών της εταιρείας σε Χρηματιστήριο (αρ. 48α παρ. 9) ...	580
4. Παρέμβαση στη δίκη για τη δικαστική λύση (αρ. 48α παρ. 3 εδ. β').....	580

5. Απόπειρα άρσης λόγων λύσης εντός ευλόγου προθεσμίας (αρ. 48α παρ. 4)	581
6. Δημοσιότητα (αρ. 48α παρ. 8).....	581
7. Αρμόδιο δικαστήριο – Διάδικοι – Τρίτοι μέτοχοι μη μετασχόντες στην δίκη	581
8. Τελεσιδικία – Εκτέλεση δικαστικής απόφασης	582
9. Τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης (αρ. 47α και 49).....	582
α. Λύση με δικαστική απόφαση (αρ. 47α παρ. 2).....	582
β. Ορισμός εκκαθαριστού και ανάκληση αυτού (αρ. 47α παρ. 3 εδ. δ΄).....	582
γ. Αδυναμία αναβίωσης, συγχώνευσης ή διάσπασης μετά τη δικαστική απόφαση (αρ. 47α παρ. 4, 5, 6)	583
δ. Διενέργεια εκκαθάρισης κατ' αρ. 49.....	584
Β. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 1/3 του καταβεβλημένου κεφαλαίου για άσκηση αγωγής αναγκαστικής λύσεως μη εισηγμένης ΑΕ για σπουδαίο λόγο (αρ. 48α παρ. 1-4, 8-9) (Πίνακας).....	584
Γ. Υπόδειγμα για την άσκηση του δικαιώματος του 1/3 του καταβεβλημένου κεφαλαίου για άσκηση αγωγής αναγκαστικής λύσεως μη εισηγμένης ΑΕ για σπουδαίο λόγο (αρ. 48α παρ. 1-4, 8-9)	587
Υπόδειγμα αγωγής λύσης ΑΕ για σπουδαίο λόγο (αρ. 48α παρ. 1-2)	587

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ 20% ΤΟΥ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΑΠΟ ΑΥΤΗΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΟΙΓΕΙΣΗΣ ΔΙΚΗΣ ΓΙΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (αρ. 48α παρ. 5, 6, 7 και 9)

Α. Αίτημα του παρεμβαίνοντος για εξαγορά από αυτόν των μετοχών του ενάγοντος στο πλαίσιο ανοιγείσης δίκης αναγκαστικής λύσης της εταιρείας (αρ. 48α παρ. 5)	593
Β. Σκοπός	593
1. Στάθμιση συμφερόντων – Απεγκλωβισμός μειοψηφίας και εξυγίανση εταιρείας	593
2. Δικαίωμα μειοψηφίας – Προστασία μειοψηφίας	594
3. Άρση εταιρικών αδιεξόδων	595
4. Δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη	595
Γ. Προϋποθέσεις αναγκαστικής εξαγοράς (αρ. 48α παρ. 5 σε συνδυασμό προς παρ. 1)	596

1. Ασκηθείσα αγωγή με αίτημα τη δικαστική λύση μη εισηγμένης εταιρείας (αρ. 48α παρ. 1)	596
2. Το παραδεκτό και βάσιμο της αγωγής αναγκαστικής λύσης	596
3. Ασκηθείσα παρέμβαση στην αγωγή δικαστικής λύσης (αρ. 48α παρ. 3 εδ. Β' και παρ. 5)	596
4. Άσκηση από τους ίδιους τους παρεμβάντες μετόχους	597
5. Μη εισαγωγή των μετοχών της εταιρείας σε Χρηματιστήριο (αρ. 48α παρ. 9)	598
Δ. Εξαγορά μέρους μετοχών	598
Ε. Δικαστικός προσδιορισμός ανταλλάγματος	599
1. Πραγματική αξία.....	599
2. Δικαστική πραγματογνωμοσύνη (αρ. 48α παρ. 5 εδ. γ' σε συνδυασμό προς αρ. 9 παρ. 1 και 4)	599
3. Κτήση ελέγχου εταιρείας ως αποτέλεσμα της εξαγοράς (αρ. 48α παρ. 5 εδ. δ')	600
4. Έννοια ελέγχου – Κτήση μερικού ελέγχου	600
α. Απόκτηση του 50% πλέον μίας μετοχής.....	600
β. Απόκτηση των 2/3 πλέον μίας μετοχής	600
γ. Απόκτηση της καταστατικής απαρτίας και πλειοψηφίας πλέον μίας μετοχής....	600
δ. Απόκτηση ποσοστού παρακωλύοντος την άσκηση δικαιωμάτων αρνησικυρίας.....	601
5. Απόκτηση ποσοστού παρακωλύοντος την άσκηση λοιπών δικαιωμάτων μειοψηφίας	601
6. Έλεγχος θυγατρικής εταιρείας από τη μητρική (αρ. 32 Ν. 4308/2014)	602
7. Κτήση ελέγχου δυνάμει παραεταιρικής συμφωνίας	603
8. Δικαιώματα παρεμβαίνοντων από παραεταιρική συμφωνία των εναγόντων - Υπεισέλευση σε παραεταιρική συμφωνία	604
9. Ανώτατο και όχι κατώτατο όριο ποσού εξαγοράς (αρ. 48α παρ. 5 εδ. ε').....	604
10. Έννοια δικαίου ανταλλάγματος - Η σημασία του στοιχείου της υπαιτιότητας	605
11. Όροι καταβολής ανταλλάγματος.....	606
12. Διασφάλιση αποπληρωμής του ανταλλάγματος.....	606
13. Προθεσμία ολοκλήρωσης εξαγοράς – Χρόνος καταβολής ανταλλάγματος	607
14. Αναγκαστική λύση ως κύρωση της υπαίτιας μη ολοκλήρωσης της εξαγοράς.....	607
15. Κρίσιμος χρόνος προσδιορισμού αξίας ανταλλάγματος	608
16. Σημασία του προσδιορισμού της αξίας εξαγοράς.....	609
ΣΤ. Νομική φύση αποφάσεως εξαγοράς	609

Ζ. Άσκηση δεύτερης παρέμβασης και αίτησης εξαγοράς	609
Η. Νομοθετική πρόβλεψη αδρανοποίησης καταστατικών διατάξεων (αρ. 48α παρ. 6 σε συνδυασμό προς αρ. 3 παρ. 7).....	610
Θ. Δυνατότητα καταστατικής διαφοροποίησης (αρ. 48α παρ. 6)	611
Ι. Μη τήρηση διατυπώσεων δημοσιότητας	612
ΙΑ. Τρίτοι μέτοχοι μη μετασχόντες στη δίκη	613
ΙΒ. Τελεσιδικία – Εκτέλεση δικαστικής απόφασης	613
ΙΓ. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 20% του καταβεβλημένου κεφαλαίου για υποβολή αιτήσεως αναγκαστικής εξαγοράς από αυτήν των μετοχών των εναγόντων στο πλαίσιο ανοιγείσης δίκης για αναγκαστική λύση της εταιρείας (αρ. 48α παρ. 5, 6, 7 και 9) (Πίνακας)	615
ΙΔ. Υπόδειγμα για την άσκηση του δικαιώματος του 1/3 του καταβεβλημένου κεφαλαίου για άσκηση αγωγής αναγκαστικής λύσεως μη εισηγμένης ΑΕ για σπουδαίο λόγο (αρ. 48α παρ. 1-4, 8-9).....	617
Υπόδειγμα αιτήματος εξαγοράς μετοχών των εναγόντων σε ανοιγείσα δίκη κατά της ΑΕ για δικαστική λύση αυτής (αρ. 48α παρ. 5).....	617

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΑΤΟΜΙΚΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΑΙΤΙΑΣ ΜΗ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. 48Α ΠΑΡ. 5

(αρ. 48α παρ. 7-9)

Α. Έννοια	624
Β. Σκοπός η στάθμιση συμφερόντων – Το κρίσιμο του στοιχείου της υπαιτιότητας	624
Γ. Προϋποθέσεις	625
1. Άσκηση αγωγής αναγκαστικής λύσης της εταιρείας από το 1/3 του κεφαλαίου κατ' αρ. 48α παρ. 1	625
2. Άσκηση παρέμβασης στην αγωγή αναγκαστικής λύσης από το 1/5 του κεφαλαίου κατ' αρ. 48α παρ. 3 εδ. Β'	625
3. Υποβολή αίτησης αναγκαστικής εξαγοράς μετοχών κατ' αρ. 48α παρ. 5.....	626
4. Έκδοση απόφασης αναγκαστικής εξαγοράς μετοχών κατ' αρ. 48α παρ. 5.....	626
5. Ορισμός συγκεκριμένης προθεσμίας εξαγοράς	626
6. Μη ολοκλήρωση της εξαγοράς εντός της ταχθείσης προθεσμίας (αρ. 48α παρ. 7)	626
7. Πταίσμα του υποχρέου σε εξαγορά (αρ. 48α παρ. 7).....	627

8. Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ πταίσματος του υποχρέου και μη ολοκλήρωσης της εξαγοράς εντός της ταχθείσης προθεσμίας (αρ. 48α παρ. 7).....	627
Δ. Διαδικασία	628
1. Νέα αγωγή λύσης	628
2. Χρόνος άσκησης νέας αγωγής	628
3. Ενάγων.....	629
4. Αρμόδιο δικαστήριο – Εναγόμενος	630
5. Νέα παρέμβαση	630
6. Δημοσιότητα (αρ. 48α παρ. 8).....	630
7. Μη εφαρμογή σε μη εισηγμένες εταιρείες (αρ. 48α παρ. 9).....	630
Ε. Τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης (αρ. 47α και 49).....	630
1. Λύση με δικαστική απόφαση (αρ. 47α παρ. 2).....	630
2. Ορισμός εκκαθαριστού και ανάκληση αυτού (αρ. 47α παρ. 3 εδ. δ΄).....	631
3. Αδυναμία αναβίωσης, συγχώνευσης ή διάσπασης μετά τη δικαστική απόφαση (αρ. 47α παρ. 4, 5, 6)	631
4. Διενέργεια εκκαθάρισης κατ΄ αρ. 49	631
ΣΤ. Χάρτης άσκησης ατομικού δικαιώματος μετόχου για λύση ΑΕ λόγω μη ολοκλήρωσης αναγκαστικής εξαγοράς μετοχών (αρ. 48α παρ. 7, 8, 9) (Πίνακας).....	632
Ζ. Υπόδειγμα για την άσκηση του ατομικού δικαιώματος μετόχου για λύση ΑΕ λόγω μη ολοκλήρωσης αναγκαστικής εξαγοράς μετοχών (αρ. 48α παρ. 7, 8, 9)	634
Υπόδειγμα αγωγής για δικαστική λύση της ΑΕ λόγω μη ολοκλήρωσης αναγκαστικής εξαγοράς μετοχών (αρ. 48α παρ. 7).....	634

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΗΜΕΔΑΠΗ	639
ΑΛΛΟΔΑΠΗ.....	648

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ολομέλεια Αρείου Πάγου	649
Ολομέλεια Συμβουλίου της Επικρατείας.....	649
Άρειος Πάγος.....	649
Συμβούλιο της Επικρατείας	651
Εφετεία.....	651
Πολυμελή Πρωτοδικεία	655
Μονομελή Πρωτοδικεία	656

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	XLIX
Ειρηνοδικεία.....	658
Προεδρικές.....	658
Συμβούλια.....	658
ΝΣΚ.....	658
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....	659

Άρθρον 39 ΚΝ 2190/1920: Δικαιώματα μειοψηφίας¹.

2². Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης, που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά το άρθρο 26³, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη γενική συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 παράγραφος 3.

2β⁴. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους κατά τις ανωτέρω παραγράφους 2 και 2α, αντίστοιχα, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με το νόμο και τα χρηστά ήθη.

8⁵. Σε όλες τις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου [ΣΗΜ.: του αρ. 39] οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 28 ή, προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η προσκόμιση βεβαίωσης από το φορέα στον οποίο τηρούνται οι οικείες κινητές αξίες ή η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση φορέα και εταιρείας.

9⁶. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως και πέραν του ημίσεως, τα ποσοστά του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, που απαιτούνται για την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο [ΣΗΜ.: στο αρ. 39].

1. Ο τίτλος του αρ. 39 προστέθηκε με το αρ. 47 Ν. 3604/2007.
2. Το αρ. 39 παρ. 2, όπως είχε αντικατασταθεί με το αρ. 47 Ν.3604/2007, αντικαταστάθηκε με το αρ. 12 Ν. 3884/2010.
3. Ο τίτλος του αρ. 26 προστέθηκε με το αρ. 35 Ν. 3604/2007. Το αρ. 26 παρ. 2 εδ. α' αντικαταστάθηκε με το αρ. 35 Ν. 3604/2007. Το αρ. 26 παρ. 2 εδ. γ' αντικαταστάθηκε με το αρ. 11 παρ. 2 Ν. 2339/1995. Το αρ. 26 παρ. 2α προστέθηκε με το αρ. 35 Ν. 3604/2007. Το αρ. 26 παρ. 2β και 2γ προστέθηκαν με το αρ. 3 παρ. 1 Ν. 3884/2010. Το αρ. 26 παρ. 3 προστέθηκε με το αρ. 12 παρ. 3 Ν. 2339/1995.
4. Το αρ. 39 παρ.2β προστέθηκε με το αρ. 12 παρ. 2 Ν. 3884/2010.
5. Το αρ. 39 παρ. 8, όπως είχε διαμορφωθεί με το αρ. 22 ΝΔ 4237/1962 και αντικαταστάθηκε με το αρ. 47 Ν. 3604/2007, αντικαταστάθηκε με το αρ. 12 παρ. 5 Ν. 3884/2010.
6. Το αρ. 39 παρ. 9, όπως είχε διαμορφωθεί με το αρ. 22 ΝΔ 4237/1962, αντικαταστάθηκε με το αρ. 47 Ν. 3604/2007.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελίζας Αλεξανδρίδου, Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, Κεφαλαιουχικές Εταιρίες, Τεύχος Β΄, Γ΄ Έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2009, σελ. 240=241, Παναγιώτη Δρακόπουλου εις Ευάγγελου Περάκη, Το Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρίας, Τόμος 2, Άρθρα 36 – 143, Γ΄ Έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2013, σελ. 1498 επ., Νικολάου Ρόκα, Εμπορικές Εταιρίες, 7^η Ενημερωμένη έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2012, σελ. 422 επ., Αριστέας Σινανιώτη – Μαρούδη, Εταιρίες, 3^η έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2012, σελ. 414.

Α. Έννοια

- 105 Μέτοχοι που κατέχουν μετοχές, οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον 5% επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου μιας ΑΕ, μπορούν να υποβάλουν αίτηση προς το ΔΣ της ΑΕ, με την οποία να ζητούν από το ΔΣ να εγγράψει πρόσθετα θέματα στην ημερήσια διάταξη μίας ΓΣ, η οποία έχει ήδη συγκληθεί, εφόσον η αίτηση περιέλθει στο ΔΣ τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία της ΓΣ. Αν το δικαίωμα ασκείται εν όψει ΓΣ εισηγμένης ΑΕ η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη ΓΣ.
- 106 Από την επίδοση της σχετικής αίτησης στο ΔΣ, το ΔΣ είναι υποχρεωμένο να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για τη δημοσίευση ή γνωστοποίηση των νέων θεμάτων με δική του ευθύνη τουλάχιστον επτά (7) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία της ΓΣ της μη εισηγμένης ΑΕ. Αν η ΑΕ είναι εισηγμένη το ΔΣ υποχρεούται τουλάχιστον δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία της ΓΣ εισηγμένης ΑΕ να δημοσιοποιεί την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, και να θέτει στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της εισηγμένης ΑΕ τόσο την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη όσο και την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που υπέβαλαν οι αιτούντες.
- 107 Πρόκειται για δικαίωμα άμεσης εφαρμογής, αφού με την άσκηση αυτού επέρχονται άμεσα έννομα αποτελέσματα στη λειτουργία της ανώνυμης εταιρείας, χωρίς να είναι αναγκαία η εκ των προτέρων παρεμβολή δικαστικής κρίσης προκειμένου να επέλθουν τα αποτελέσματα αυτά.

Β. Σκοπός

- 108 Βασικός σκοπός εισαγωγής του δικαιώματος του αρ. 39 παρ. 2 είναι η παροχή της δυνατότητας στη μειοψηφία να θέτει θέματα προς συζήτηση στη ΓΣ, δεδομένου ότι οι μέτοχοι μειοψηφίας μετέχουν συνήθως μόνο στη ΓΣ, ενώ αποκλείονται από τα λοιπά εταιρικά όργανα, και ιδίως από το ΔΣ, λόγω της αυστηρής εφαρμογής της αρχής της πλειοψηφίας. Με τον τρόπο αυτόν τα θέματα που επιλέγει η μειοψηφία αναδεικνύονται ως σημαντικά και καταγράφονται μαζί με τις απόψεις της μειοψηφίας, έστω και περιληπτικά, στα πρακτικά της ΓΣ κατ' αρ. 32.
- 109 Περαιτέρω, το εν λόγω δικαίωμα συνιστά έμπρακτη εφαρμογή της αρχής ότι η ΓΣ είναι το ανώτατο όργανο της ΑΕ και έχει το τεκμήριο της αρμοδιότητας για κάθε εταιρικό ζήτημα σύμφωνα και με τη διάταξη του αρ. 33. Επομένως, και η μειοψηφία θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να θέτει προς συζήτηση και πιθανή λήψη αποφάσεων όποιο εταιρικό ζήτημα η ίδια κρίνει σκόπιμο.

- Το δικαίωμα, επίσης, αποτελεί αναγκαίο μηχανισμό προστασίας σε σχέση προς την ενδεχόμενη αυθαιρεσία του ελεγχόμενου από την πλειοψηφία ΔΣ, το οποίο μπορεί να μην θέτει ποτέ κάποια κρίσιμα θέματα προς συζήτηση στη ΓΣ, ώστε να μην είναι σε θέση να πληροφορηθούν περί αυτών και άλλοι μέτοχοι, οι οποίοι δεν είναι ενταγμένοι ούτε στο στρατόπεδο της πλειοψηφίας, ούτε όμως και έχουν επαφή και επικοινωνία με τους μετόχους της αιτούσας μειοψηφίας. 110
- Ακόμη, το δικαίωμα προσθήκης θεμάτων σε ήδη συγκληθείσα ΓΣ κατ' αρ. 39 παρ. 2 μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να αποδεικνύεται πολύ πιο αποτελεσματικό σε σχέση προς το δικαίωμα του αρ. 39 παρ. 1 περί σύγκλησης έκτακτης ΓΣ, αφού στην περίπτωση του δικαιώματος σύγκλησης έκτακτης ΓΣ, αν το ΔΣ δεν πειθαρχεί οι μέτοχοι της μειοψηφίας θα πρέπει να προσφύγουν στο αρμόδιο δικαστήριο για να ζητήσουν να τους παρασχεθεί η άδεια σύγκλησης και στη συνέχεια να τηρήσουν και όλες τις λοιπές διαδικασίες σύγκλησης, ενώ αντίθετα στην περίπτωση του δικαιώματος προσθήκης θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ΓΣ θα μπορεί άμεσα και σε ελάχιστο χρόνο χωρίς την παρεμβολή δικαστικής κρίσης και χωρίς την ανάλωση δικαστικών εξόδων να επιτύχει τη συζήτηση κάποιων για αυτήν κρίσιμων εταιρικών ζητημάτων, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι το ΔΣ θα τηρήσει την εκ του νόμου σχετική υποχρέωση αυτού και θα θέσει στην πράξη τα θέματα στην ημερήσια διάταξη ακολουθώντας τη διαδικασία που προβλέπεται από τη διάταξη του αρ. 39 παρ. 2. 111
- Από την άλλη πλευρά, η άσκηση του δικαιώματος προσθήκης θεμάτων στην ημερήσια διάταξη μπορεί να είναι προτιμότερη και περισσότερο επιθυμητή και για την πλειοψηφία και το ελεγχόμενο από αυτήν ΔΣ, αφού με τον τρόπο αυτόν επέρχεται κατ' αρχήν μικρότερη και βραχύτερη διατάραξη της εταιρικής ζωής σε σχέση προς αυτήν που θα επερχόταν, αν οι μέτοχοι της μειοψηφίας ήταν αναγκασμένοι για να θέσουν θέματα σε μία ΓΣ να καταφύγουν στο δικαίωμα σύγκλησης έκτακτης ΓΣ του αρ. 39 παρ. 1, μέσω της άσκησης του οποίου και μόνον θα μπορούσαν να θέσουν θέματα προς συζήτηση στη ΓΣ, αν δεν υφίστατο το δικαίωμα προσθήκης θεμάτων του αρ. 39 παρ. 2. 112
- Σε κάθε περίπτωση, η πλειοψηφία θα προστατεύεται ούτως ή άλλως από το γεγονός ότι ακόμη και αν τεθούν τα σχετικά θέματα στην ημερήσια διάταξη, η πλειοψηφία θα μπορεί να παρακωλύει τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης. 113
- Ένας ακόμη σκοπός, ο οποίος εξυπηρετείται από το δικαίωμα αυτό είναι η με τον τρόπο αυτόν πιστοποίηση της καταγραφής και αναφοράς κάποιων πολύ σημαντικών κατά την άποψη της μειοψηφίας εταιρικών θεμάτων προς την πλειοψηφία σε δεδομένο χρόνο, ώστε να καθίσταται η πλειοψηφία και η εταιρική διοίκηση κακόπιστη, εάν αγνοεί τα τεθέντα υπόψη της ζητήματα. 114
- Ιδίως, στοιχεία επιβαρυντικά για το ΔΣ ή την εταιρική πλειοψηφία που ενδεχομένως έχουν περιέλθει σε γνώση της μειοψηφίας μπορούν με άσκηση του δικαιώματος του αρ. 39 παρ. 2 να γνωστοποιηθούν κατά την επικείμενη ΓΣ σε όλους τους λοιπούς μετόχους, κάποιοι από τους οποίους μπορεί να μην είναι γνωστοί στην αιτούσα μειοψηφία, με απώτερο σκοπό να επέρχεται συνένωση των δυνάμεων των τυχόν περισσότερων μετόχων της μειοψηφίας και να καθίσταται δυνατή στη συνέχεια η άσκηση άλλων δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα ελέγχου της μεγάλης μειοψηφίας του 20% του καταβεβλημένου κεφαλαίου κατ' αρ. 40 παρ. 3 ή το δικαίωμα άσκησης της εταιρικής αγωγής και διορισμού ειδικών εκπροσώπων του 10% του καταβεβλημένου κεφαλαίου κατ' αρ. 22β. 115
- Πολύ περισσότερο στην περίπτωση που το δικαίωμα ασκείται σε εισηγμένη ΑΕ, προσθήκη του θέματος στην ημερήσια διάταξη και η με τον τρόπο αυτόν δημοσιοποίηση αυτού στους λοιπούς μετόχους δύναται ενδεχομένως να επηρεάσει ακόμη και την τιμή της μετοχής της 116

- εισηγμένους ΑΕ και τη θέση της στην αγορά έναντι των ανταγωνιστών της ή των τρίτων εν γένει.
- 117 Ακόμη η θέση των θεμάτων αυτών υπ' όψη της πλειοψηφίας και της εταιρείας εν γένει αποκτά βεβαία χρονολογία και δύναται να αποδειχθεί η θέση αυτών των θεμάτων μέσω της επίκλησης των πρακτικών της ΓΣ, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω.
- 118 Ο νομοθέτης και στην περίπτωση του δικαιώματος προσθήκης θεμάτων επιλέγει να διαμορφώσει αυτό ως δικαίωμα της μικρής μειοψηφίας και όχι ως ατομικό μετοχικό δικαίωμα, επειδή θεωρεί ότι με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται δικαιότερη στάθμιση των συμφερόντων μεταξύ μειοψηφίας και πλειοψηφίας, αφού αν το δικαίωμα μπορούσε να ασκηθεί ατομικώς και από τον μέτοχο που κατέχει και μία μόνον μετοχή, θα ήταν ενδεχόμενο να ασκηθεί για την εξυπηρέτηση ιδιοτελών ατομικών συμφερόντων σε βάρος της ΑΕ και της πλειοψηφίας. Ο μέτοχος της μίας μετοχής δεν ενδιαφέρεται κατά τεκμήριο για την προστασία του εταιρικού συμφέροντος σε τέτοιον βαθμό όσο ο μέτοχος ενός, έστω μικρού ποσοστού μετοχών.
- 119 Και σε αυτό το δικαίωμα ισχύει το αναφερθέν σχετικώς με το δικαίωμα επιβολής σύγκλησης ΓΣ ότι η άσκηση του δικαιώματος είναι πολύ σημαντικότερη σε μία ανοικτή πολυμετοχική ΑΕ με μεγάλη διασπορά των μετοχών σε πολλά πρόσωπα, στην οποία δεν υφίσταται συμπαγής απόλυτη μετοχική πλειοψηφία, αφού τότε η μειοψηφία μπορεί ασκώντας το συγκεκριμένο δικαίωμα να επιτύχει αιφνιδιασμό και ενδεχομένως ρήγμα στην ενδεχομένως διασπασμένη πλειοψηφία της ΑΕ, αν αυτή η πλειοψηφία συγκροτείται από περισσότερους μετόχους με εσωτερικές αντιθέσεις.

Γ. Προϋποθέσεις άσκησης

1. Δικαιούχοι

- 120 Το δικαίωμα ασκείται από μέτοχο ή μετόχους που εκπροσωπούν το 5% του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.
- 121 Το δικαίωμα ασκείται από οποιονδήποτε μέτοχο έχει δικαίωμα συμμετοχής στη ΓΣ, ανεξαρτήτως της κατηγορίας των κατεχομένων μετοχών, ακόμη και αν ο αιτών δεν έχει δικαίωμα ψήφου σε αυτήν, με αποτέλεσμα το δικαίωμα να δύναται να ασκηθεί και από τον εκπροσωπούμενο προνομιούχος μετοχές άνευ ψήφου (αρ. 3 παρ. 4). Ακόμη, το δικαίωμα ασκείται και από τον εκπροσωπούμενο δεσμευμένες ονομαστικές μετοχές (αρ. 3 παρ. 7), όχι όμως και από τον ομολογιούχο δανειστή προτού πραγματοποιηθεί η μετατροπή των ομολογιών του σε μετοχές, αφού αυτός δεν συνδέεται με μετοχική σχέση προς την ΑΕ, αλλά μόνον με ενοχική σχέση δανειστή – οφειλέτη (αρ. 3α).
- 122 Κρίσιμος χρόνος, κατά τον οποίο θα πρέπει να υφίσταται η ιδιότητα του μετόχου στο πρόσωπο του αιτούντος, είναι ο χρόνος υποβολής της αίτησης και όχι ο χρόνος σύγκλησης της ΓΣ, αφού το δικαίωμα του αρ. 39 παρ. 2, ως αυτοτελές δικαίωμα μειοψηφίας, είναι δικαίωμα επιβολής εγγραφής προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη μίας ΓΣ, η οποία έχει ήδη συγκληθεί, και όχι δικαίωμα συμμετοχής σε αυτήν. Αντιθέτως, το δικαίωμα συμμετοχής σε συγκαλούμενη ΓΣ δεν είναι δικαίωμα μειοψηφίας, αλλά ατομικό δικαίωμα του κάθε μετόχου. Συνεπώς το κύρος της ΓΣ δεν επηρεάζεται εάν οι αιτήσαντες την προσθήκη των θεμάτων μέτοχοι δεν συμμετέχουν τελικώς στη ΓΣ, στην ημερήσια διάταξη της οποίας ζήτησαν την προσθήκη θεμάτων, ούτε εάν οι αιτήσαντες έπαυσαν να είναι μέτοχοι μετά την υποβολή της αίτησης.
- 123 Η ΓΣ εν όψει της οποίας ασκείται το δικαίωμα μπορεί να έχει συγκληθεί με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ενδεικτικώς είτε από το ΔΣ βάσει της γενικής του αρμοδιότητας για σύγκληση

της ΓΣ, τακτικής ή έκτακτης, είτε από το ΔΣ αλλά ως αποτέλεσμα αίτησης άλλων μετόχων μειοψηφίας κατ' αρ. 39 παρ. 1, είτε από τους ίδιους τους μετόχους της μειοψηφίας του αρ. 39 παρ. 1 μετά από δικαστική απόφαση του αρμοδίου δικαστηρίου, με την οποία παρέχεται σε αυτούς η άδεια να συγκαλέσουν οι ίδιοι την αιτηθείσα ΓΣ, επειδή δεν τη συγκάλεσε το ΔΣ κατ' αρ. 39 παρ. 1 εδ. γ' και δ'. Το δικαίωμα έχει εφαρμογή σε σχέση με οποιαδήποτε ΓΣ, είτε τακτική είτε έκτακτη.

Αδιάφορο είναι αν τα θέματα που ζητείται από τη μειοψηφία να προστεθούν στην ημερήσια διάταξη της ΓΣ είναι σχετιζόμενα ή συνεχόμενα προς τα ήδη τεθέντα στην υφιστάμενη ημερήσια διάταξη. Αδιάφορο είναι και αν τα προτεινόμενα θέματα έχουν χαρακτήρα επείγοντος ή εάν κρίνεται ως επιθυμητή ή σκόπιμη η συζήτηση αυτών των θεμάτων κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή σε συνδυασμό με τα λοιπά θέματα της ημερήσιας διάταξης. Το ΔΣ δεν δύναται να κρίνει το περιεχόμενο των προτεινόμενων θεμάτων, διότι άλλως, ήτοι εάν γινόταν δεκτή μία τέτοια άποψη, θα ετίθετο η άσκηση ενός δικαιώματος μειοψηφίας υπό την κρίση του ΔΣ, το οποίο θα απολαύει της εμπιστοσύνης της ΓΣ, και άρα κατ' αποτέλεσμα το δικαίωμα μειοψηφίας θα ετίθετο υπό την κρίση της ίδιας της πλειοψηφίας.

Το δικαίωμα ασκείται και όσον αφορά στις ιδιαίτερες συνελεύσεις κάθε κατηγορίας προνομιούχων μετόχων, δεδομένου ότι ο νόμος ορίζει ρητώς ότι για τη σύγκληση των ιδιαίτερων συνελεύσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι περί ΓΣ των μετόχων διατάξεις και άρα εφαρμόζονται αναλόγως και οι διατάξεις του αρ. 39 παρ. 2. Το ποσοστό του 5% στην περίπτωση της ιδιαίτερης συνέλευσης υπολογίζεται επί του καταβεβλημένου κεφαλαίου που αντιστοιχεί σε μετοχές που υπάγονται στη συγκεκριμένη κατηγορία και έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην ιδιαίτερη συνέλευση, εάν και εφόσον συγκληθεί (πχ μέτοχος ή μέτοχοι που κατέχουν το 5% των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών μπορούν να ζητήσουν την προσθήκη θεμάτων σε ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ιδιαίτερης συνέλευσης προνομιούχων χωρίς ψήφο μετόχων).

2. Απόδειξη μετοχικής ιδιότητας και αριθμού και ποσοστού μετοχών

(αρ. 39 παρ. 8)

Ο αιτών ή οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο.

Τέτοια απόδειξη αποτελούν ενδεικτικώς κατά τη διάταξη του αρ. 39 παρ. 8:

(α) Η κατάθεση των μετοχών του αιτούντος ή των αιτούντων μετόχων μη εισηγμένης ΑΕ κατ' αρ. 28. Η κατάθεση μπορεί να γίνεται, είτε στο ταμείο της ΑΕ, είτε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, είτε σε οποιαδήποτε ανώνυμη τραπεζική εταιρεία στην Ελλάδα (αρ. 28 παρ. 1), είτε σε άλλα πρόσωπα που τυχόν ορίζονται στο καταστατικό (αρ. 28 παρ. 2). Εφόσον η ΑΕ δεν έχει εκδώσει ακόμη οριστικούς ή προσωρινούς μετοχικούς τίτλους, η μετοχική ιδιότητα του ασκούντος το δικαίωμα μπορεί να αποδεικνύεται με οποιαδήποτε άλλα αποδεικτικά μέσα, όπως από τα βιβλία της ΑΕ ή από τις αποδείξεις καταβολής κεφαλαίου.

(β) Η προσκόμιση βεβαίωσης από το φορέα, στον οποίο τηρούνται οι οικείες κινητές αξίες ή η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση φορέα και εταιρείας, εφόσον η ΑΕ έχει τις μετοχές της εισηγμένες σε χρηματιστήριο.

Η ανωτέρω διάταξη του αρ. 39 παρ. 8 έχει ως άμεσο σκοπό την απόδειξη από τον αιτούντα ή τους αιτούντες μετόχους, ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής της αίτησης προσθήκης θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της ΓΣ διατηρούν τη μετοχική ιδιότητα και κατέχουν το

απαιτούμενο για την άσκηση του δικαιώματος ποσοστό του 5% του καταβεβλημένου κεφαλαίου.

3. Έγγραφο αιτήσεως και περιεχόμενο αυτού (αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄)

- 131 Η αίτηση απευθύνεται προς όλο το ΔΣ, υποβάλλεται εγγράφως και πρέπει να διαλαμβάνει ως ελάχιστο περιεχόμενο αυτής τα ακόλουθα στοιχεία (αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄):
- 132 (α) αίτημα εγγραφής στην ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης που έχει ήδη συγκληθεί-προσθέτων θεμάτων,
- 133 (β) αναφορά των προσθέτων αυτών θεμάτων ημερήσιας διάταξης,
- 134 (γ) υπογραφή μετόχων εκπροσωπούμενων το 5% του καταβεβλημένου κεφαλαίου ή πληρεξουσίων των μετόχων αυτών και
- 135 (δ) αναφορά στη μετοχική ιδιότητα και στον αριθμό των μετοχών που κατέχει ο αιτών ή οι αιτούντες και στο ποσοστό, στο οποίο αυτές αντιστοιχούν επί του συνολικώς καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και μνεία και επισύναψη των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων κατ' αρ. 39 παρ. 8.
- 136 Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα συγκεκριμένο θέμα ημερήσιας διάταξης, διότι άλλως ως αόριστη δεν θα επιφέρει έννομα αποτελέσματα, αφού η διάταξη του αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄ αναφέρεται ρητώς σε «*πρόσθετα θέματα*».

4. Αιτιολόγηση ή σχέδιο απόφασης επί εισηγμένης ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2 εδ. γ΄)

- 137 Εφόσον η αίτηση εγγραφής προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ΓΣ υποβάλλεται σε εταιρεία, της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, τότε, επιπλέον των ανωτέρω στοιχείων, η αίτηση συνοδεύεται επίσης και από ένα από τα δύο κατωτέρω στοιχεία, τα οποία τίθενται διαζευκτικώς από τον νόμο (αρ. 39 παρ. 2 εδ. γ΄):
- 138 (α) Είτε από αιτιολόγηση από τον αιτούντα ή τους αιτούντες μετόχους της αιτήσεώς τους, ήτοι από αναφορά των λόγων, για τους οποίους αυτοί προτείνουν την εγγραφή του κάθε συγκεκριμένου θέματος στην ημερήσια διάταξη της ΓΣ.
- 139 (β) Είτε από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη ΓΣ, ήτοι από σχέδιο της απόφασης, την οποία οι μέτοχοι της μειοψηφίας προτείνουν να υιοθετήσει και να λάβει η ΓΣ σε συνέχεια και ως αποτέλεσμα της θέσης στην ημερήσια διάταξη και της συζήτησης του προτεινόμενου θέματος.

5. Περιέλευση του εγγράφου της αιτήσεως (αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄)

- 140 Το έγγραφο της αιτήσεως πρέπει να περιέλθει στο ΔΣ, ήτοι σε κάθε μέλος του ΔΣ, και όχι μόνον στον Πρόεδρο του ΔΣ. Η άποψη αυτή θα πρέπει να γίνεται δεκτή ως ασφαλέστερη για τους εξής κυρίως λόγους:
- 141 (α) Η ίδια η γραμματική ερμηνεία της διάταξης του αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄, όπου αναφέρεται ότι η αίτηση πρέπει να «*περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση*». Δεν γίνεται εδώ αναφορά σε περιέλευση στον Πρόεδρο, αλλά ρητώς σε όλο το Διοικητικό Συμβούλιο.
- 142 (β) Επιχείρημα αντλείται εξ αντιδιαστολής και από τη σύγκριση της διάταξης του αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄ με αυτήν του αρ. 39 παρ. 1 εδ. α΄, όπου ορίζεται το ακριβώς αντίθετο σε σχέση με την αίτηση της μειοψηφίας για σύγκληση ΓΣ, ήτοι γίνεται ρητή αναφορά σε «*επίδοση της αίτησης στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου*».

Θα μπορούσε όμως να υποστηριχθεί και η αντίθετη άποψη, ήτοι ότι για την άσκηση του δικαιώματος του αρ. 39 παρ. 2 απαιτείται και αρκεί η περιέλευση της αίτησης εγγραφής προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη στον Πρόεδρο του ΔΣ ή προς πρόσωπο επιφορτισμένο ειδικώς για τη λήψη αιτήσεων και λοιπών εγγράφων δυνάμει σχετικής απόφασης του ΔΣ περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων ατομικώς σε μέλη του ΔΣ σε συνδυασμό με σχετική καταστατική ρήτρα που επιτρέπει μία τέτοια ανάθεση κατ' αρ. 22 παρ. 3. Στην περίπτωση αυτήν ο Πρόεδρος του ΔΣ ή το μέλος ΔΣ που έχει την ανωτέρω αρμοδιότητα θα θεωρείται ότι λαμβάνουν το έγγραφο της αίτησης ως εκπρόσωποι όλου του ΔΣ, οπότε και δεν θα είναι αναγκαία η μέριμνα του αιτούντος για περιέλευση σε καθένα από τα μέλη του ΔΣ ξεχωριστά. Η άποψη αυτή θα μπορούσε να βρει έρεισμα στη διατύπωση του αρ. 39 παρ. 2 εδ. α' που αναφέρεται σε «*περιέλευση*» της αίτησης, και όχι σε «*επίδοση*» αυτής, όπως το αρ. 39 παρ. 1 εδ. α'. Η έννοια της περιέλευσης θα μπορούσε να ερμηνευθεί ευρέως ως υποδηλώνουσα υποχρέωση του Προέδρου του ΔΣ ή του μέλους ΔΣ με τη σχετική αρμοδιότητα κατά τα ανωτέρω να ενημερώσει τα λοιπά μέλη του ΔΣ σχετικώς με την αίτηση της μειοψηφίας και να μεριμνήσει, ώστε να περιέλθει η αίτηση σε όλα τα λοιπά μέλη του ΔΣ.

Η αίτηση δεν είναι αναγκαίο να επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, με επιχείρημα επίσης από τη χρήση της φράσης «*να περιέλθει*» σε σχέση με τη φράση «*να επιδοθεί*», όμως αυτό είναι σκόπιμο για αποδεικτικούς λόγους, αφού από την ημερομηνία περιέλευσης της αίτησης στο ΔΣ θα κρίνεται το παραδεκτό αυτής, αφού η αίτηση πρέπει να περιέλθει στο ΔΣ το αργότερο δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την ημερομηνία της συγκληθείσας ΓΣ.

Πάντως, η ίδια η χρήση του όρου «*περιέλευση*» θα πρέπει να θεωρηθεί ότι υποδηλώνει την ανάγκη υποβολής της αιτήσεως με έγγραφο και όχι προφορικώς. Η ερμηνεία αυτή είναι σκόπιμο σε κάθε περίπτωση να προκρίνεται ως ορθότερη και για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν υφίσταται νομίμως ΔΣ, πρέπει να ζητηθεί προηγουμένως διορισμός προσωρινής διοικήσεως λόγω ελλείψεως προσώπων διοικήσεως (ΑΚ 69) και μετά να ασκηθεί το δικαίωμα μειοψηφίας. Βεβαίως, είναι προφανές ότι αν δεν υφίσταται ΔΣ, δεν θα έχει συγκληθεί και η ΓΣ, στην ημερήσια διάταξη της οποίας η μειοψηφία θα δύναται να ζητήσει την εγγραφή των επιπλέον θεμάτων, με εξαίρεση την απίθανη περίπτωση το ΔΣ να εξέλιπε κατά τον ενδιάμεσο χρόνο μεταξύ της λήψης απόφασης σύγκλησης της ΓΣ και της ημερομηνίας κατά την οποία η μειοψηφία δύναται να υποβάλει την αίτηση εγγραφής των προσθέτων θεμάτων κατ' αρ. 39 παρ. 2.

Κατά το στάδιο της εκκαθαρίσεως η αίτηση επιδίδεται στους εκκαθαριστές.

6. Χρόνος περιέλευσης της αιτήσεως (αρ. 39 παρ. 2 εδ. α')

Η αίτηση της μειοψηφίας περί εγγραφής των προσθέτων θεμάτων στην ήδη συγκληθείσα ΓΣ πρέπει με ποινή απαραδέκτου της αιτήσεως να έχει περιέλθει στο ΔΣ δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συγκληθείσα ΓΣ. Μόνο τότε το ΔΣ υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη της ΓΣ τα πρόσθετα θέματα που προτείνει η μειοψηφία.

7. Περισσότερες αιτήσεις σε σχέση με την ίδια ΓΣ

Περισσότεροι μέτοχοι μειοψηφίας μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα του αρ. 39 παρ. 2 παραλλήλως και σε σχέση με την ίδια επικείμενη ΓΣ, αφού δεν υφίσταται από τον νόμο περιορισμός όσον αφορά στον αριθμό των αιτήσεων που μπορούν να υποβληθούν από τη μειοψηφία, ούτε όσον αφορά στη συχνότητα υποβολής αυτών. Αρκεί καθένας από τους τυχόν περισσότερους μετόχους ή ομάδες μετόχων μειοψηφίας που υποβάλλουν την αίτηση του αρ. 39 παρ. 2 για εγγραφή προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της ίδιας ΓΣ να

συγκεντρώνουν ξεχωριστά για κάθε αίτηση το απαιτούμενο ποσοστό του 5% του καταβλημένου κεφαλαίου. Ο μόνος περιορισμός μπορεί να τεθεί βάσει των γενικών διατάξεων περί απαγορεύσεως καταχρήσεως δικαιώματος (ΑΚ 281).

8. Μη προφανής αντίθεση περιεχομένου προτεινόμενων θεμάτων προς τον νόμο και τα χρηστά ήθη (αρ. 39 παρ. 2β)

- 150 Το περιεχόμενο των προτεινόμενων από τη μειοψηφία προς εγγραφή πρόσθετων θεμάτων της ημερήσιας διάταξης δεν θα πρέπει να έρχεται προφανώς σε αντίθεση προς τον νόμο και τα χρηστά ήθη. Αν διαπιστώνεται από το ΔΣ ότι υφίσταται προφανής αντίθεση του περιεχομένου των προτεινόμενων προσθέτων θεμάτων προς τα χρηστά ήθη ή προς οποιανδήποτε διάταξη νόμου, τότε αίρεται η υποχρέωση του ΔΣ να εγγράψει τα προτεινόμενα από τη μειοψηφία θέματα στην ημερήσια διάταξη της επικείμενης ΓΣ⁷.
- 151 Η αντίθεση πρέπει να είναι αφενός προφανής, ήτοι να είναι ιδιαίτερος έντονη και αδιαμφισβήτητη. Ο λόγος είναι ότι ο νομοθέτης επιδιώκει να περιορίσει κατά το δυνατόν τις περιπτώσεις, στις οποίες το ελεγχόμενο από την πλειοψηφία ΔΣ θα κρίνει ότι δεν έχει υποχρέωση εγγραφής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη, και με τον τρόπο αυτόν θα περιορίζει το δικαίωμα της μειοψηφίας κατά τρόπο προσχηματικό ή καταχρηστικό. Για αυτό και πρέπει η σχετική διάταξη να ερμηνεύεται στενά, ώστε κατά το δυνατόν να περιορίζονται οι περιπτώσεις άρνησης του ΔΣ να εγγράψει θέματα προτεινόμενα από τη μειοψηφία.
- 152 Ερώτημα ανακύπτει εάν το ΔΣ απλώς παύει να έχει υποχρέωση εγγραφής ή εάν υποχρεούται να απέχει από την εγγραφή των θεμάτων αυτών στην ημερήσια διάταξη, και ποια η έννομη συνέπεια της εγγραφής αυτών κατά παράβαση της διάταξης του αρ. 39 παρ. 2β.
- 153 Σε απάντηση του ανωτέρω ερωτήματος, κατ' αρχήν πρέπει να επισημανθεί ότι η γραμματική ερμηνεία της διάταξης υποδεικνύει ότι το ΔΣ, και μάλιστα δεν υποχρεούται να εγγράψει τα μη νόμιμα ή αντίθετα στα χρηστά ήθη θέματα, πλην όμως δεν υποχρεούται και να μην τα εγγράψει. Και κατά συστηματική ερμηνεία του όλου δικαίου των ΑΕ μπορούμε να καταλήξουμε στο ίδιο συμπέρασμα, αφού η ΓΣ είναι το ανώτατο όργανο της ΑΕ και έχει το τεκμήριο της αρμοδιότητας κατ' αρ. 33, και άρα οποιοδήποτε θέμα μπορεί να τίθεται ενώπιόν της προς συζήτηση και λήψη απόφασης, ακόμη και αν είναι παράνομο ή αντίθετο στα χρηστά ήθη κατά περιεχόμενο. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, απλώς η ΓΣ δεν έχει παρά να απορρίψει τη λήψη απόφασης, η οποία θα δύναται να θεωρηθεί ως παράνομη ή αντίθετη προς τα χρηστά ήθη, ενώ εάν λάβει τέτοια απόφαση, απλώς αυτή θα δύναται να αναγνωρισθεί ως άκυρη κατ' αρ. 35β. Η ερμηνεία αυτή συνάδει και προς τη γενική αρχή, σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις που θεσπίζουν δικαιώματα μειοψηφίας θα πρέπει να ερμηνεύονται στενά υπέρ της μειοψηφίας, και άρα το ΔΣ θα έχει ευχέρεια να εγγράψει το θέμα, παρά την προφανή αντίθεση του περιεχομένου του στα χρηστά ήθη ή στον νόμο.
- 154 Επίσης, ερώτημα ανακύπτει αν είναι δυνατόν στην περίπτωση αυτήν σε άλλους μετόχους να αξιώσουν από το ΔΣ να απέχει από την εγγραφή των θεμάτων που έρχονται κατά περιεχόμενο σε αντίθεση προς τα χρηστά ήθη ή προς τον νόμο. Σε συνέχεια και συνέπεια προς την απάντηση που δόθηκε στο αμέσως προηγούμενο ερώτημα, μπορεί να υποστηριχθεί ότι το ΔΣ είναι κατά τη διάταξη του αρ. 39 παρ. 2β ο μόνος κριτής του ζητήματος είναι το ΔΣ, το οποίο και μόνον έχει τη διακριτική ευχέρεια αφενός να αποφαιίνεται σχετικώς με το προφανές ή μη της αντίθεσης του περιεχομένου ορισμένου θέματος προς τον νόμο ή τα χρηστά ήθη και αφετέρου να αποφασίζει για την εγγραφή ή μη του θέματος στην ημερήσια διάταξη.

7. Ν. Ρόκα, Εμπορικές Εταιρίες, 7^η Ενημερωμένη Έκδοση, 2012, 36/6, σελ. 423.

Θα μπορούσε όμως να υποστηριχθεί και η αντίθετη άποψη, σύμφωνα με την οποία το ΔΣ 155 υποχρεούται να μην εγγράψει στην ημερήσια διάταξη το προτεινόμενο θέμα, εφόσον κρίνει ότι το περιεχόμενό του έρχεται προφανώς σε αντίθεση προς τα χρηστά ήθη ή προς τον νόμο, με το επιχείρημα ότι άλλως η διάταξη του αρ. 39 παρ. 2β δεν θα είχε πρακτικό νόημα.

Στην πράξη η ανωτέρω συζήτηση έχει περισσότερο δογματικό νομικό, παρά πρακτικό χαρακτήρα, αφού αν το ΔΣ επιθυμεί να εγγράψει ένα προτεινόμενο θέμα, σχετικώς με την αντίθεση του οποίου προς τον νόμο ή τα χρηστά ήθη υφίσταται αμφισβήτηση, απλώς θα προβαίνει στην εγγραφή του στην ημερήσια διάταξη δυνάμει της σχετικής διακριτικής ευχέρειας που του παρέχεται από τη διάταξη του αρ. 39 παρ. 2β. 156

Άλλος μέτοχος ή μέτοχοι ή η μειοψηφία του ΔΣ που διαφώνησε με την εγγραφή θα μπορούσαν να ζητήσουν με προσφυγή στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων την αναστολή της συζήτησης του θέματος, εάν ισχυρίζονται ότι υφίσταται επικείμενος κίνδυνος για την ΑΕ ή για κάποιον ή κάποιους από τους μετόχους ή τα μέλη του ΔΣ, όπως ενδεχομένως αν η συζήτηση του εν λόγω παράνομου ή αντίθετου στα χρηστά ήθη θέματος στη ΓΣ μπορεί να προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη σε αυτούς. 157

9. Μη παραίτηση

Το δικαίωμα της ΑΕ δεν περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με την παραίτηση από τα δικαιώματα μειοψηφίας και συνεπώς εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις. Τα δικαιώματα μειοψηφίας είναι δικαιώματα ιδιωτικού δικαίου και επομένως ο δικαιούχος μέτοχος μειοψηφίας δύναται να παραιτηθεί ελευθέρως από αυτά. Η παραίτηση είναι μονομερής δικαιοπραξία που ασκείται με τον ίδιο τρόπο, με τον οποίο ασκείται και το δικαίωμα, ήτοι με περιέλευση της δήλωσης παραίτησης από τους ίδιους μετόχους στο ΔΣ. 158

Το δικαίωμα ανήκει σε κάθε μετοχή ξεχωριστά κατά το ποσοστό της επί του κεφαλαίου και δεν δημιουργείται κοινωνία εξ αδιαίρετου του δικαιώματος ούτε εταιρεία. Η από κοινού άσκηση του δικαιώματος από περισσότερους μετόχους αποτελεί συνδικαιοπραξία, ήτοι το άθροισμα περισσότερων ομοίων ατομικών δικαιοπραξιών, καθεμία από τις οποίες παραμένει αυτοτελής και κρίνεται αυτοτελώς και συνεπώς κάθε μέτοχος μπορεί αυτοτελώς να παραιτηθεί από το ασκηθέν από αυτόν δικαίωμα μειοψηφίας. Αν περισσότεροι μέτοχοι άσκησαν το σχετικό δικαίωμα και στη συνέχεια ένας ή κάποιοι μόνον εξ αυτών παραιτήθηκαν, τότε το δικαίωμα θα εξακολουθεί να θεωρείται ασκηθέν, μόνον αν οι μη παραιτηθέντες από κοινού εξακολουθούν να συγκεντρώνουν το ποσοστό του 5% του καταβεβλημένου κεφαλαίου. 159

Κατά τα ανωτέρω και στην περίπτωση του στο παρόν κεφάλαιο εξεταζόμενου δικαιώματος 160 οι υπογράφοντες την αίτηση δικαιούνται να παραιτηθούν του δικαιώματός τους μόνον προτού εγγραφούν από το ΔΣ τα πρόσθετα θέματα στην ημερήσια διάταξη της ήδη συγκληθείσας ΓΣ, όχι όμως και μετά την εγγραφή τους, αφού τότε θα έχουν πλέον επέλθει τα έννομα αποτελέσματα του δικαιώματος που εξαντλείται στην εγγραφή των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη, και δεν θα είναι δυνατόν να αξιώσουν οι παραιτηθέντες να αποσυρθούν τα συγκεκριμένα θέματα εκ των υστέρων μετά την προσθήκη αυτών. Η άποψη αυτή θα πρέπει να γίνει δεκτή σε συνέχεια της άποψης ότι το δικαίωμα έχει ως σκοπό και την εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος με τη συζήτηση των πρόσθετων θεμάτων στην επικείμενη ΓΣ, στην οποία δύναται να μετάσχουν όλοι οι μέτοχοι, ενώ η συζήτηση και λήψη απόφασης από τη ΓΣ επί των προσθέτων θεμάτων που προτάθηκαν από τη μειοψηφία δεν εξαρτάται από την παρουσία ή μη στη ΓΣ της μειοψηφίας που ζήτησε την προσθήκη αυτών. Επίσης, πρέπει να γίνει δεκτή επειδή άλλως θα γινόταν δεκτή η δυνατότητα της μειοψηφίας να επεμβαίνει

αυθαιρέτως επί της ήδη διαμορφωθείσας ημερήσιας διάταξης, πράγμα που αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του ΔΣ.

- 161 Η εξέταση της ανωτέρω κατάστασης μπορεί να έχει πρακτική σημασία, στην περίπτωση που κάποιοι μέτοχοι μειοψηφίας αρχικώς πρότειναν την προσθήκη νέων θεμάτων σε ημερήσια διάταξη επικείμενης ΓΣ με αίτηση προς το ΔΣ, στη συνέχεια όμως και αφού το ΔΣ ενημέρωσε την πλειοψηφία που το διόρισε για το περιεχόμενο των θεμάτων αυτών ήλθε σε συνεννόηση με τη μειοψηφία και συναλλάχθηκε μαζί της με παροχή ανταλλαγμάτων με σκοπό την απόσυρση των θεμάτων αυτών εις βάρος των λοιπών μετόχων μειοψηφίας και τελικώς εις βάρος του εταιρικού συμφέροντος.

Δ. Περιεχόμενο – Έννομα αποτελέσματα

1. Επί μη εισηγμένης ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2 εδ. β΄)

- 162 Εφόσον η αίτηση των μετόχων της μειοψηφίας του 5% περιέλθει στο ΔΣ νομίμως και εμπροθέσμως κατά τα ανωτέρω, τότε το ΔΣ υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη της επικείμενης και ήδη συγκληθείσας ΓΣ τα πρόσθετα θέματα, τα οποία περιέλαβαν στην αίτησή τους οι αιτούντες.
- 163 Στην περίπτωση αυτή, τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται με ευθύνη του ΔΣ σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του αρ. 26 επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της ορισθείσας ΓΣ⁸. Επομένως, το ΔΣ οφείλει να κινήσει τις αναγκαίες διαδικασίες για την εγγραφή, δημοσιότητα ή γνωστοποίηση κατά τα ανωτέρω, αμέσως μόλις περιέλθει σε αυτό η σχετική αίτηση της μειοψηφίας.
- 164 Οι διατάξεις του αρ. 26 περί δημοσιότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται στις μη εισηγμένες ΑΕ σε συνδυασμό με τις νέες διατάξεις του αρ. 16 παρ. 1 Ν. 3419/2005, του αρ. 2 Ν. 4250/2014 και του αρ. 232 Ν. 4072/2012, όπως τροποποιήθηκε με το αρ. 202 Ν. 4281/2014, σύμφωνα με τις οποίες καταργήθηκε το ΦΕΚ και κατέστη απολύτως προαιρετική από 31.12.2015 κάθε άλλη δημοσιότητα προβλεπόμενη από κάθε άλλη διάταξη, ενώ παρέμεινε υποχρεωτική μόνον η δημοσιότητα στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ.
- 165 Δύναται να υποστηριχθεί ότι η υποχρέωση εγγραφής των θεμάτων βαρύνει τα μέλη του ΔΣ και όχι το νομικό πρόσωπο της ΑΕ. Μπορεί όμως να υποστηριχθεί και η αντίθετη άποψη, σύμφωνα με την οποία τη σχετική υποχρέωση υπέχει το νομικό πρόσωπο της εταιρείας.
- 166 Το ΔΣ έχει δικαίωμα και υποχρέωση να ελέγξει μόνο τη νομιμότητα της αιτήσεως, ήτοι εάν έχουν τηρηθεί όλες οι προϋποθέσεις ασκήσεως του δικαιώματος. Δεν νομιμοποιείται να προβεί σε έλεγχο σκοπιμότητας αυτής σε καμία περίπτωση (πχ κρίνοντας ότι η αίτηση εγγραφής των θεμάτων είναι άσκοπη ή επιζήμια), ενώ εάν το πράξει θεωρείται ότι παραβιάζει την εκ του νόμου υποχρέωσή του.
- 167 Εάν το ΔΣ διαπιστώσει ότι κατά την άσκηση του δικαιώματος δεν τηρήθηκαν όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις (πχ η αίτηση υποβλήθηκε από μέτοχο που δεν κατέχει το 5% των μετοχών της ΑΕ, η αίτηση υποβλήθηκε εκπροθέσμως κλπ), τότε το ΔΣ δεν υποχρεούται να εγγράψει τα προτεινόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη της συγκληθείσας ΓΣ. Αν όμως παρά την έλλειψη των προϋποθέσεων το πράξει, τότε η εγγραφή των θεμάτων είναι έγκυρη και νόμιμη είναι και η νέα ημερήσια διάταξη με τα προστεθέντα θέματα και η ακολουθούσα ΓΣ εγκύρως συνέρχεται και αποφασίζει και επί αυτών, γιατί τεκμαίρεται ότι το ΔΣ προσέθεσε τα νέα θέματα εν γνώσει της ελλείψεως των προϋποθέσεων για την άσκηση του δικαιώματος μειο-

8. Ν. Ρόκα, Εμπορικές Εταιρίες, 7^η Ενημερωμένη Έκδοση, 2012, 36/6, σελ. 423.

ψηφίας ίδια βουλήσει, δυνάμει της γενικής αρμοδιότητας του ΔΣ προς καθορισμό της ημερήσιας διάταξης της από αυτό συγκαλούμενης ΓΣ.

Τα νέα θέματα που περιλαμβάνονται στην αίτηση μπορούν να διατυπώνονται με άλλες λέξεις χωρίς αλλαγές ουσίας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η διαφοροποιούμενη σε σχέση με την αίτηση διατύπωση επιλέγεται καλόπιστα με βάση και τον σκοπό της διάταξης ως θεμελιώσους δικαίωμα μειοψηφίας. 168

Το δικαίωμα της μειοψηφίας εξαντλείται στην εγγραφή των νέων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της συγκληθείσας ΓΣ και συνεπώς η ΓΣ δεν είναι αναγκαίο να προβεί σε συζήτηση των προσθέτων θεμάτων που έθεσε η μειοψηφία ούτε να καταλήξει σε λήψη απόφασης επί των θεμάτων αυτών, μπορεί δε η συζήτηση αυτών να έχει την εξέλιξη και κάθε άλλου θέματος οποιασδήποτε ΓΣ (πχ μπορεί να ζητηθεί αναβολή λήψεως αποφάσεως δυνάμει του αρ. 39 παρ. 3). Εφόσον κατά τη ΓΣ δεν επιτεύχθηκε η απαιτούμενη απαρτία, η υποχρέωση του ΔΣ εκτείνεται και στη σύγκληση επαναληπτικής ΓΣ με την ίδια ημερήσια διάταξη με τα νέα θέματα που ενεγράφησαν στην ημερήσια διάταξη δυνάμει του δικαιώματος, χωρίς να είναι αναγκαία η υποβολή νέας αίτησης από τη μειοψηφία. 169

Κατά το στάδιο της εκκαθάρισης η ΑΕ, όπως και κάθε νομικό πρόσωπο, δεν περατώνεται, αλλά εξακολουθεί να υφίσταται αποκτώντας πλέον σκοπό εκκαθάρισης. Η ΓΣ διατηρεί όλα τα δικαιώματα αυτής κατά το στάδιο της εκκαθάρισεως (αρ. 49 παρ. 3). Συνεπώς πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι μέτοχοι έχουν το δικαίωμα του αρ. 39 παρ. 2 και κατά το στάδιο της εκκαθάρισεως, αλλά έναντι των εκκαθαριστών, οι οποίοι διοικούν την ΑΕ αντί του ΔΣ και συνεπώς υπέχουν τις ανωτέρω υποχρεώσεις έναντι της μειοψηφίας. 170

Εφόσον πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις, η εγγραφή των νέων θεμάτων κατ' αρ. 39 παρ. 2 μπορεί να ζητηθεί και από το προσωρινό ΔΣ, το οποίο έχει ακριβώς την ίδια υποχρέωση προς εγγραφή αυτών, όπως και το εκλεγέν ΔΣ. 171

2. Επί εισηγμένης ΑΕ (αρ. 39 παρ. 2 εδ. γ')

Σε ΑΕ με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, επιπλέον όλων των αμέσως ανωτέρω αναφερθέντων σχετικώς με τις μη εισηγμένες ΑΕ, τα οποία επίσης ισχύουν και για τις εισηγμένες, η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη (αρχική) ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την αρχικώς ορισθείσα ημερομηνία της ΓΣ, στην ημερήσια διάταξη της οποίας προστέθηκαν τα προταθέντα από τη μειοψηφία θέματα. 172

Επίσης, η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη πρέπει να τίθεται ταυτόχρονα στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της εισηγμένης ΑΕ, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους της μειοψηφίας που ζήτησαν την εγγραφή του θέματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στη διάταξη του αρ. 27 παρ. 3⁹. 173

E. Κυρώσεις

1. Αστική ευθύνη μελών ΔΣ

Κάθε μέλος ΔΣ που δεν προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για την εγγραφή των προτεινόμενων νομίμως προσκόντως και εμπροθέσμως από τη μειοψηφία θεμάτων στην ημερήσια διάταξη επικείμενης ΓΣ υπέχει έναντι της μειοψηφίας που νομίμως άσκησε το δικαίωμα του αρ. 39 παρ. 2 αστική ευθύνη εξ αδικοπραξίας (ΑΚ 914), αν υφίστανται και οι σχετικές προϋ-

9. Ν. Ρόκα, Εμπορικές Εταιρίες, 7^η Ενημερωμένη Έκδοση, 2012, 36/6, σελ. 423.

ποθέσεις περί αδικοπραξίας. Το στοιχείο του παρανόμου θα συντρέχει, αφού η ανωτέρω συμπεριφορά θα συνιστά παράβαση της συγκεκριμένης νόμιμης υποχρέωσης του ΔΣ και άρα κάθε μέλους του, η οποία προβλέπεται ρητώς από τη διάταξη του αρ. 39 παρ. 2. Εφόσον συντρέχουν και τα στοιχεία της ζημίας του αιτούντος, της υπαιτιότητας του μέλους ΔΣ και της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της πράξης ή παράλειψης του μέλους και της ζημίας της μειωπηφίας, θα υπάρχει υποχρέωση αποζημιώσεως.

2. Δικαστική απόφαση περί καταδίκης του ΔΣ σε προσθήκη των αιτούμενων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της ΓΣ – Εφαρμοστέα διαδικασία

- 175 Θεωρητικώς δεν θα πρέπει να αποκλείεται η δυνατότητα να ζητηθεί από το δικαστήριο να διατάξει το ΔΣ να εγγράψει τα αιτούμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη της επικείμενης ΓΣ. Ειδικότερα, εφόσον το ΔΣ δεν προχωρήσει σε εγγραφή των προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της συγκληθείσας ΓΣ μετά από αίτηση της μειωπηφίας, οι αιτούντες μέτοχοι θα νομιμοποιούνται να εγείρουν αγωγή εναντίον των μελών του ΔΣ με αίτημα την καταδίκη τους στην τέλεση της οφειλόμενης πράξης, ήτοι της εγγραφής των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της συγκληθείσας ΓΣ. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί και η άποψη ότι η αγωγή θα πρέπει να στρέφεται κατά του νομικού προσώπου της ΑΕ με αίτημα την καταδίκη του στην τέλεση της οφειλόμενης πράξης δια του νομίμου οργάνου αυτού, ήτοι του ΔΣ.
- 176 Το δικαστήριο θα πρέπει να διαπιστώνει εάν γεννήθηκε υποχρέωση του ΔΣ προς εγγραφή των προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της ΓΣ, ήτοι εάν η μειωπηφία του 5% υπέβαλε νόμιμη αίτηση, αν η αίτηση περιήλθε στο ΔΣ, αν το περιεχόμενο των προταθέντων θεμάτων δεν ήταν προφανώς αντίθετο στον νόμο ή στα χρηστά ήθη και αν το ΔΣ είτε αρνήθηκε την εγγραφή των θεμάτων είτε δεν απάντησε με οποιονδήποτε τρόπο στην αίτηση, είτε δεν συγκλήθηκε για να τη συζητήσει, είτε δεν προέβη σε όλες τις αναγκαίες διατυπώσεις και δημοσιεύσεις με αποτέλεσμα την ακυρότητα των αποφάσεων της ΓΣ.
- 177 Σχετικώς με την αρμοδιότητα του δικαστηρίου και την εφαρμοστέα διαδικασία θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της ΑΕ που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων με επιχειρήματα αντλούμενα από τις απόψεις που υποστηρίζονταν σχετικώς με το δικαίωμα του αρ. 39 παρ. 1 περί επιβολής σύγκλησης ΓΣ από τη μειωπηφία πριν από την τροποποίηση της διάταξης με τον Ν. 3604/2007¹⁰. Στο πλαίσιο μίας τέτοιας άποψης θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι σε επείγουσα περίπτωση και προς αποφυγή επικείμενου κινδύνου μπορεί να ζητηθεί η λήψη ασφαλιστικών μέτρων από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας¹¹. Με τη σχετική απόφαση του δικαστηρίου των ασφαλιστικών μέτρων θα υποχρεώνεται το ΔΣ να εγγράψει τα αιτούμενα πρόσθετα θέματα στην ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ΓΣ¹². Το δικαίωμα προσφυγής στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων είναι καθοριστικής σημασίας, αφού κατά την τακτική διαδικασία η αίτηση θα κρίνεται σε χρόνο πολύ μεταγενέστερο, όταν δεν θα έχει καμία πρα-

10. *Ε. Περάκη*, Το Δίκαιο της ΑΕ, 1992, σελ. 1022, *Ε. Λεβαντή - Θ. Γρηγοράκου*, ΑΕ, 1989, σελ. 1076, *Ν. Ρόκα*, Εταιρείες, 1989, σελ. 198, *Κ. Κεραμέως*, *Δ. Κονδύλη*, *Ν. Νίκα*, Ερμηνεία του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Τόμος Β', Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2000, σελ. 1436.

11. Βλ. σχετικώς με το δικαίωμα σύγκλησης ΓΣ του αρ. 39 παρ. 1 υπό το προ του Ν. 3604/2007 δίκαιο ΜΠρΑΘ 13023/1984, ΕΕμπΔ 1986, 75, *Ν. Ρόκα*, Εταιρείες, 1989, σελ. 198, *Ε. Λεβαντή*, ΑΕ, 1988, σελ. 883.

12. Βλ. σχετικώς με το δικαίωμα σύγκλησης ΓΣ του αρ. 39 παρ. 1 υπό το προ του Ν. 3604/2007 δίκαιο *Ι. Πασσιά*, Τομ. Β', 1969, σελ. 241, ΜΠρΑΘ 13023/1984, ΕΕμπΔ 1986, 75.

κτική σημασία. Με την απόφαση που διατάσσει ως ασφαλιστικό μέτρο την προσθήκη των νέων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ΓΣ θα μπορούσε ενδεχομένως να υποστηριχθεί ότι δεν παραβιάζεται η βασική αρχή ότι το ασφαλιστικό μέτρο δεν πρέπει να συνίσταται σε ικανοποίηση του δικαιώματος, του οποίου ζητείται η εξασφάλιση ή η διατήρηση, διότι επιδικάζεται το παρεπόμενο δικαίωμα της προσθήκης θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της συγκληθείσας ΓΣ προς εξασφάλιση του κυρίου περιουσιακού δικαιώματος του μετόχου επί του μερίσματος και του προϊόντος της εκκαθαρίσεως¹³. Έχει ενδεικτικώς κριθεί σχετικώς με το δικαίωμα σύγκλησης ΓΣ του αρ. 39 παρ. 1 προ του Ν. 3604/2007 ότι επειγούσα περίπτωση συνιστά η ανάγκη άμεσης ενημέρωσης των μετόχων για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων, η οποία είναι αρνητική, καθώς και ότι επικείμενο κίνδυνο συνιστά η πιθανότητα ανάκλησης της άδειας της εταιρείας λόγω μη τηρήσεως νομίμων διατάξεων¹⁴.

Προφανές είναι ότι θα μπορούσε να υποστηριχθεί και η αντίθετη άποψη, ήτοι ότι στις ανωτέρω περιπτώσεις πρόκειται περί μη νόμιμης ικανοποίησης δικαιώματος και άρα δεν δύναται να διαταχθεί η εγγραφή των προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. 178

Θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο, άλλως Ειρηνοδικείο, της έδρας της ΑΕ που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας (αρ. 787 παρ. 1 ΚΠολΔ ως ισχύει μετά από αλλεπάλληλες τροποποιήσεις και μεταβολές όσον αφορά στο τελικώς καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο)¹⁵. 179

Τέλος, αν δεν γίνει δεκτή καμία από τις ανωτέρω απόψεις, αρμόδιο θα είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο της έδρας της ΑΕ δικάζοντας κατά την τακτική διαδικασία. Πρακτικώς όμως δεν θα είναι σε καμία περίπτωση δυνατόν να εκδοθεί μία δικαστική απόφαση σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα να μην έχει πρακτική σημασία η προσφυγή της μειοψηφίας στο δικαστήριο της τακτικής διαδικασίας με αίτημα την καταδίκη του ΔΣ σε προσθήκη των αιτηθέντων θεμάτων. 180

ΣΤ. Καταστατικές ρυθμίσεις

Οι διατάξεις του αρ. 39 παρ. 2 είναι αναγκαστικού δικαίου και έχουν τεθεί με σκοπό την προστασία της μειοψηφίας. Επομένως, οι προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος δεν μπορούν να αυξάνονται, ώστε να δυσχεραίνεται ή να καθίσταται ανέφικτη η άσκηση αυτού για κάποιους μετόχους (πχ να αυξάνεται το ποσοστό μετοχών που πρέπει να κατέχει ο αιτών πέραν του 5% ή να αποκλείεται η άσκηση του δικαιώματος στους εκπροσωπούντες μη ολοσχερώς αποπληρωθείσες μετοχές κατ' αρ. 12), ενώ μπορούν κατ' αρχήν να μειώνονται, ώστε να διευκολύνεται η άσκηση του δικαιώματος. 181

Ρητώς προβλέπεται επίσης από τη διάταξη του αρ. 39 παρ. 9 ότι είναι νόμιμη διάταξη του καταστατικού, με την οποία μειώνεται το ποσοστό του 5% που έχει τεθεί ως προϋπόθεση ασκήσεως του δικαιώματος μέχρι του ημίσεως αυτού, ήτοι μέχρι του 2,5% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Θα πρέπει, όμως, πάντοτε να ορίζεται ποσοστό επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και να μην απονέμεται το δικαίωμα σε κάτοχο και μίας μόνο 182

13. Βλ. σχετικώς με το δικαίωμα σύγκλησης ΓΣ του αρ. 39 παρ. 1 υπό το προ του Ν. 3604/2007 δίκαιο *Ι. Πασσιά*, Τομ. Β', 1969, σελ. 241. Ως κύριο δικαίωμα μπορεί να θεωρηθεί και το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη ΓΣ.

14. Βλ. σχετικώς με το δικαίωμα σύγκλησης ΓΣ του αρ. 39 παρ. 1 υπό το προ του Ν. 3604/2007 δίκαιο ΜΠρΑθ 4539/1998, ΕΕμπΔ 1999, 328.

15. Βλ. σχετικώς με το δικαίωμα σύγκλησης ΓΣ του αρ. 39 παρ. 1 υπό το προ του Ν. 3604/2007 δίκαιο *Ε. Περάκη*, Το Δίκαιο της ΑΕ, 1992, σελ. 1022, ΜΠρΑθ 1112/1997, ΕΤρΑΕΧρΔ 1998, 160.

μετοχής, διότι τότε το δικαίωμα θα μεταβαλλόταν από δικαίωμα μειοψηφίας σε ατομικό δικαίωμα μετόχου και η σχετική ρήτρα θα ήταν άκυρη ως αντιβαίνουσα στο δίκαιο των δικαιωμάτων μειοψηφίας και σε όλο το δίκαιο της ΑΕ.

- 183 Ακόμη απαγορεύεται ως αντικείμενη στο όλο σύστημα των δικαιωμάτων μειοψηφίας, αλλά και στην έννοια αυτών, ρήτρα στο καταστατικό, με την οποία να ορίζεται επιπλέον του απαιτούμενου ποσοστού και ορισμένος αριθμός μετόχων ως προϋπόθεση για τη νόμιμη άσκηση του δικαιώματος.

Z. Κριτική – Προτάσεις

1. Ρητή πρόβλεψη περί αρμοδιότητας του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων

- 184 Σκόπιμο είναι με βάση τα ανωτέρω να ορισθεί νομοθετικώς ότι σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης του ΔΣ περί εγγραφής των προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη, θα είναι δυνατόν σε μέτοχο ή μετόχους μειοψηφίας του 5% του καταβεβλημένου κεφαλαίου να προσφύγουν στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και να ζητήσουν την καταδίκη της εταιρείας σε προσθήκη των θεμάτων αυτών στην ημερήσια διάταξη της επικείμενης ΓΣ ή να ζητήσουν την άδεια να προβούν εκείνοι σε όλες τις κατά περίπτωση αναγκαίες διατυπώσεις και διαδικασία για την προσθήκη των θεμάτων αυτών στην ημερήσια διάταξη, στις οποίες όφειλε να προβεί το ΔΣ, με ενδεχόμενη ταυτόχρονη δυνατότητα να ζητήσουν και αναστολή της συνεδρίασης της ΓΣ για σύντομο χρόνο, μέχρι να καταστεί δυνατή η κατά νόμον ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας, εφόσον δεν δημιουργείται κίνδυνος για τα συμφέροντα της ΑΕ από την αναβολή.

2. Προσθήκη των θεμάτων από τη μειοψηφία χωρίς παρεμβολή δικαστικής κρίσης επί αδρανείας ή μη νόμιμης αρνήσεως του ΔΣ

- 185 Ενδεχομένως περισσότερο αποτελεσματικό θα ήταν να ορισθεί νομοθετικώς ότι σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης του ΔΣ περί εγγραφής των προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη, ο μέτοχος ή μετόχους της μειοψηφίας του 5% του καταβεβλημένου κεφαλαίου να προβαίνουν οι ίδιοι χωρίς παρεμβολή δικαστικής κρίσης σε όλες τις κατά περίπτωση αναγκαίες διατυπώσεις και διαδικασία για την προσθήκη των θεμάτων αυτών στην ημερήσια διάταξη, στις οποίες όφειλε να προβεί το ΔΣ, και μόνον αν το ΔΣ ή άλλος μέτοχος ή μέτοχοι κρίνουν ότι κάτι τέτοιο θα είναι επιζήμιο για το εταιρικό συμφέρον να δύνανται να προσφύγουν στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και να ζητήσουν την αναστολή της δυνατότητας αυτής της αιτούσας μειοψηφίας.

Η. Χάρτης άσκησης δικαιώματος του 5% για επιβολή εγγραφής προσθέτων θεμάτων σε ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ΓΣ (αρ. 39 παρ. 2, 2β, 8, 9)

186

	Ενέργεια	Πρόσωπο	Προϋποθέσεις - Διαδικασία	Διάταξη
1.	Αίτηση για εγγραφή προσθέτων θεμάτων σε ήδη συγκληθείσα ΓΣ	Μέτοχοι μειοψηφίας	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Να εκπροσωπούν το 5% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου <ul style="list-style-type: none"> • Δυνατή η μείωση του ποσοστού μέχρι το 2,5% με ρήτρα στο καταστατικό ✓ Να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν. ✓ Ενδεικτικώς απόδειξη αποτελεί και <ul style="list-style-type: none"> • η κατάθεση των μετοχών κατ' αρ. 28 ΚΝ 2190/1920 • για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο η προσκόμιση βεβαίωσης από τον φορέα όπου τηρούνται οι κινητές αξίες ή η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση φορέα και ΑΕ ✓ Η αίτηση να περιέχει τα πρόσθετα θέματα της ημερήσιας διάταξης. ✓ Συνυποβολή με την αίτηση και αιτιολόγησης ή σχεδίου απόφασης προς έγκριση στη ΓΣ (μόνον για εισηγμένες ΑΕ) ✓ Η αίτηση να περιέλθει στο ΔΣ τουλάχιστον 15 ημέρες πριν την ημερομηνία της ήδη ορισθείσας ΓΣ 	αρ. 39 παρ. 2 εδ. α' και παρ. 8, 9 ΚΝ 2190/1920

2.	Εγγραφή των προσθέτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της ήδη συγκληθείσας ΓΣ	Διοικητικό Συμβούλιο	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υποχρεωτική για το ΔΣ η προσθήκη των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της ήδη συγκληθείσας ΓΣ ✓ Σύνταξη αναθεωρημένης ημερήσιας διάταξης με τα πρόσθετα θέματα 	αρ. 39 παρ. 2 εδ. α΄ ΚΝ 2190/1920
3α.	Για μη εισηγμένες ΑΕ: Δημοσίευση ή γνωστοποίηση των πρόσθετων θεμάτων	Διοικητικό Συμβούλιο	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δημοσίευση ή γνωστοποίηση των πρόσθετων θεμάτων κατ' αρ. 26 ΚΝ 2190/1920 ✓ Δημοσίευση ή γνωστοποίηση 7 τουλάχιστον ημέρες πριν από τη ΓΣ ✓ Ευθύνη του ΔΣ για τη δημοσίευση ή γνωστοποίηση των πρόσθετων θεμάτων 	αρ. 39 παρ. 2 εδ. β΄ σε συνδυασμό προς αρ. 26 ΚΝ 2190/1920
3β.	Για εισηγμένες ΑΕ: Δημοσίευση ή γνωστοποίηση αναθεωρημένης ημερήσιας διάταξης με τα πρόσθετα θέματα	Διοικητικό Συμβούλιο	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δημοσιοποίηση της αναθεωρημένης ημερήσιας διάταξης με το ίδιο τρόπο, όπως και η αρχική ✓ Δημοσιοποίηση 13 ημέρες πριν από την ημερομηνία της ΓΣ ✓ Θέση στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της ΑΕ ✓ Μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους. 	αρ. 39 παρ. 2 εδ. γ΄ σε συνδυασμό προς αρ. 27 παρ. 3 ΚΝ 2190/1920
4.	Απαλλαγή από υποχρέωση εγγραφής, γνωστοποίησης και δημοσιοποίησης	Διοικητικό Συμβούλιο	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αντίθεση προς τον νόμο και τα χρηστά ήθη του περιεχομένου των προσθέτων θεμάτων μαζί με τις αιτιολογήσεις και τα σχέδια αποφάσεων του αρ. 39 παρ. 2 ✓ Η αντίθεση πρέπει να είναι προφανής 	αρ. 39 παρ. 2β ΚΝ 2190/1920

Θ. Υποδείγματα για την άσκηση δικαιώματος του 5% για επιβολή εγγραφής προσθέτων θεμάτων σε ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας ΓΣ (αρ. 39 παρ. 2, 2β, 8, 9)

1

Υπόδειγμα αίτησης του 5% του κεφαλαίου προς το ΔΣ για προσθήκη θεμάτων σε ήδη συγκληθείσα ΓΣ

187

**ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ «.....»**

Προς την εταιρεία με την επωνυμία
«..... ΑΕ»,
νομίμως εκπροσωπούμενη
[όνομα - επώνυμο]

Τρίπολη, την

Των

1. [όνομα - επώνυμο - διεύθυνση], που εκπροσωπώ μετοχές
2. [όνομα - επώνυμο - διεύθυνση], που εκπροσωπώ μετοχές
3. [όνομα - επώνυμο - διεύθυνση], που εκπροσωπώ μετοχές

με την ιδιότητα των μετόχων της ανωτέρω εταιρείας που εκπροσωπούμε συνολικά πλέον του ενός εικοστού (1/20) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου και συγκεκριμένα μετοχές επί συνόλου μετοχών, ονομαστικής αξίας καθεμίας ευρώ, που επομένως αντιστοιχούν σε ποσοστό 5% επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου.

Αίτημα: Προσθήκη θεμάτων στην ήδη συγκληθείσα για την 10^η Αυγούστου 2016 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων

Οι αιτούντες είμαστε μέτοχοι στην εταιρεία και διαθέτουμε σε αυτήν συγκεκριμένα κοινές ονομαστικές μετοχές επί συνόλου κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας καθεμίας ευρώ, ήτοι το 5% του μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο ανέρχεται μετά την τελευταία αύξηση ευρώ που έχει καταχωρισθεί νομίμως στο ΓΕΜΗ με στοιχεία και σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πιστοποιητικό ΓΕΜΗ στο συνολικό ποσό των ευρώ, και ειδικότερα:

(α) Ο πρώτος εξ ημών είμαι αποκλειστικός κύριος, νομέας και κάτοχος κοινών ονομαστικών μετοχών, ήτοι των μετοχών με αύξοντες αριθμούς από έως και, οι οποίες είναι ενσωματωμένες στο με αύξοντα αριθμό τίτλο μετοχών της ανωτέρω εταιρείας.

Τα δικαιώματα της μειοψηφίας στην ανώνυμη εταιρεία αποτελούν έναν από τους πλέον σημαντικούς τομείς του Εταιρικού Δικαίου τόσο από θεωρητική όσο και από πρακτική άποψη. Καίρια νομικά και πρακτικά ζητήματα ανακύπτουν κυρίως σε εταιρείες, όπου η πλειοψηφία και η μειοψηφία βρίσκονται σε σύγκρουση, θέτοντας σε κίνδυνο και αυτό το ίδιο το μέλλον της εταιρείας συνολικά. Τα δικαιώματα μειοψηφίας μπορούν να αποτελέσουν τον καθοριστικό παράγοντα για τη συμμετοχή μίας μειοψηφικής επένδυσης σε μία ανώνυμη εταιρεία, στην οποία η πλειοψηφία εξακολουθεί να διατηρεί τον έλεγχο της διοίκησης. Η παρούσα δεύτερη έκδοση, που μόλις κυκλοφόρησε, καλύπτει στις 658 σελίδες και στα 16 κεφάλαια αυτής όλα τα φλέγοντα σχετικά ζητήματα, όπως το δικαίωμα πληροφόρησης, το δικαίωμα αναβολής ή ακύρωσης αποφάσεων Γενικής Συνέλευσης, το δικαίωμα να προκαλέσει η μειοψηφία έκτακτο διαχειριστικό έλεγχο στην εταιρεία ή να υποκινήσει την έναρξη της διαδικασίας άσκησης της εταιρικής αγωγής, το δικαίωμα veto κατά της σύναψης συμβάσεων με μέλη ΔΣ και άλλα ευαίσθητα πρόσωπα, το δικαίωμα veto κατά της παραίτησης ή του συμβιβασμού της εταιρείας για αξιώσεις κατά μελών ΔΣ, η πρόκληση αναγκαστικής λύσης ή αναγκαστικής εξαγοράς μετοχών με δικαστική απόφαση και άλλα δικαιώματα.

ISBN: 978-960-562-594-8

15792